

Inaugurace rektora Univerzity Pardubice profesora Miroslava Ludwiga

V pondělí 15. února 2010 byl při slavnostním inauguračním obřadu uveden do funkce nový rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. MIROSLAV LUDWIG, CSc.

V polovině ledna na Pražském hradě jmenoval prezident České republiky Václav Klaus rektorem Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc. Akademický senát Univerzity Pardubice jej zvolil za kandidáta na funkci rektora pro nastávající čtyřleté období dne 20. října 2009.

Prof. Ludwig se oficiálně ujal své funkce již v pondělí 1. února. Slavnostní akademický obřad tak dovršil konstitutivní akt jmenování do funkce aktem deklarativním, a to jeho slavnostní inaugurací.

Stává se jedenáctým rektorem vysoké školy v Pardubicích za její šedesátiletou historii, pátým v pořadí od jejího přejmenování na Univerzitu Pardubice a rozšíření na více fakult v roce 1994. V čele univerzity stál již ve dvou tříletých funkčních obdobích v letech 2000 – 2006, ve vedení univerzity působil jako prorektor již od roku 1997.

V rámci akademického obřadu v Aule Arnošta z Pardubic v univerzitním kampusu

složil nový rektor před akademickou obcí a řadou významných hostů inaugurační slib a převzal od svého předchůdce prof. Jiřího Mála univerzitní insignii – rektorský řetěz. Přítomné shromáždění vyslechlo projevy obou rektorů a zdravici rektora Univerzity Karlovy v Praze prof. Václava Hampla, místopředsedy České konference rektorů pro oblast tvůrčích činností, který vystoupil za Českou konferenci rektorů a přítomné akademické hosty.

Univerzitními insigniemi, které v roce 2000 při příležitosti 50 let vysokého školství v Pardubicích vytvořil jako netradiční umělecké dílo pro Univerzitu Pardubice akademický sochař Jindřich Plotica, byli ozdobeni též **prorektori univerzity**, kteří byli jmenováni do funkce pro funkční období 2010 – 2014:

● **doc. Ing. Jiří Cakl, CSc.**

– prorektor pro vnitřní záležitosti, statutární zástupce rektora,

(zleva) jmenování prorektorů: doc. J. Cakl, prof. K. Rýdl, doc. T. Molková

rektor prof. M. Ludwig se svým pedelem (S. Valentou)

Aula Arnošta z Pardubic při slavnostní inauguraci rektora

promotor prof. M. Vlček čte inaugurační slib (vpravo nový rektor UPa prof. M. Ludwig, vlevo odstupující rektor prof. J. Málek)

- **doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.**
– prorektorka pro rozvoj (nebyla akademické slavnosti přítomna),
kteří již působili v prorektorské funkci, a noví ve funkci:
- **doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D.**
– prorektorka pro vědu a tvůrčí činnost,
- **prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.**
– prorektor pro vzdělávání a záležitosti studentů.

Kvestorem Univerzity Pardubice zůstává i v dalším období Ing. Milan Bukač.

Při příležitosti slavnostního akademického obřadu a předání funkce udělil rektor univerzity Medaili za zásluhy o Univerzitu Pardubice profesoru Jiřímu Málkovi, rektorovi Univerzity Pardubice v letech 2006 – 2010 a prorektorovi univerzity po dvě funkční období v letech 2000 – 2003 a 2003 – 2006.

Toto ocenění, stříbrnou medaili z dílny významného českého medailéra akademického sochaře Zdeňka Kolářského, uděluje rektor univerzity pedagogům a vědcům, kteří svojí dlouholetou prací a působením na pardubické vysoké škole přispěli významným způsobem k jejímu rozvoji, rozvoji věd a vzdělávání a k rozkvětu naší almae matris.

Prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. obdržel Medaili za zásluhy o Univerzitu za významný podíl na rozvoji Univerzity Pardubice, a to zejména ve funkci rektora, a za tvůrčí vědecké aktivity v oblasti chemie pevných látek.

Závěr slavnostního shromáždění ozdobilo svým vystoupením ROMANTIC TRIO, které interpretuje převážně známá romantická díla českých a světových autorů klasické hudby. Vystoupilo ve složení: Helena Spudilová – violoncello, Dalibor Hlava – housle a Jiří Kožnar – piano. Přítomní vyslechli skladby Josefa Suka – Serenáda Es dur, Petra Iljiče Čajkovského – Andante cantabile, Antonína Dvořáka – Kéž duch můj sám a Johana Svendsena – Romance. Po ukončení slavnostního akademického obřadu následovalo přátelské setkání členů akademické obce univerzity, zaměstnanců a všech dalších hostů a partnerů s novým rektorem a vedením Univerzity Pardubice ve foyer univerzitní auly.

REKTOŘI UNIVERZITY PARDUBICE

v šedesátileté historii vysoké školy v Pardubicích (původně Vysoká škola chemicko-technologická v Pardubicích – od roku 1994 Univerzita Pardubice)

prof. Ing. Dr. Jiří Klikorka, DrSc.	1953 – 1969
prof. Ing. Jaroslav Pantoflíček, CSc.	1970 – 1973
prof. Ing. František Lébr, CSc.	1973 – 1981
prof. Ing. Dr. Jiří Klikorka, DrSc.	1981 – 1988
prof. Ing. Ivan Machač, CSc.	1988 – 1990
doc. Ing. Josef Panchartek, CSc.	1990 – 1991
prof. Ing. Ladislav Kudláček, CSc.	1991 – 1994
	1994 – 1997
prof. Ing. Oldřich Pytela, DrSc.	1997 – 2000
prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.	2000 – 2003
	2003 – 2006
prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.	2006 – 2010
prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.	2010 – 2014

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka UPa

Inaugurační projev rektora Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc.

přednesený v Aule Arnošta z Pardubic v pondělí 15. února 2010

Magnificence, spectabiles, honorabiles, cives academici carissimi, vážené dámy, vážení pánové, vzácní hosté.

Přesně před deseti lety jsem byl ve stejné roli účasten obdobného obřadu. Když jsem se nyní zamýšlel nad tím, co by měl můj dnešní inaugurační projev obsahovat, tak jsem si pochopitelně prostudoval svůj inaugurační projev pronesený 15. února 2000. Je mnoho věcí, které se změnily, a to jak na Univerzitě Pardubice, tak v jejím blízkém či vzdálenějším okolí. Jsou však myšlenky, které bych mohl po deseti letech zopakovat, protože jsou stále aktuální. Univerzita Pardubice sama o sobě prošla za posledních deset let nebývalým kvantitativním, ale také kvalitativním rozvojem. Oproti roku 2000 je počet studentů dvaapůlkrát větší a v porovnání s rokem 1989 studuje na naší škole přibližně desetinásobek studentů. Máme nyní sedm fakult, univerzita je svým odborným zaměřením snad nejrozkořenější vysokou školou u nás, pěstujeme obory chemické, technické, technologické, informatické, přírodovědné, zdravotnické, ekonomické, humanitní i umělecké. Myslím, že se nám za posledních deset let společně podařilo naplnit a v mnohém překonat vizi, se kterou jsem v roce 2000 před obdobné shromáždění předstupoval. Výzvy, které před nás klade současnost, vypadají na první pohled odlišně od výzev roku 2000, ale při podrobnějším pohledu můžeme říci, že jsou většinou v hrubých rysech obdobné, zcela jistě však jsou to výzvy na vyšší kvalitativní úrovni.

Tak jako před deseti lety platí, že musíme umět reagovat na měnící se vnější podmínky. Budu se i nadále snažit, abychom se aktivně podíleli na diskusích okolo připravovaných legislativních norem či různých pravidel, které bezprostředně ovlivňují vysoké školství a oblast vědy a výzkumu. Čekají nás přípravy nového zákona o terciárním vzdělávání – MŠMT připravuje zásadní změny ve financování vysokých škol. Po přijetí nového zákona o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků se mění institucionální i účelové financování výzkumu a vývoje. Obecně došlo, dochází a bude docházet ke změnám legislativy například v oblasti ekonomické, výběrových řízení, k dalším změnám souvisejícím s evropskou legislativou, zejména s rámcem podpory společenství. Troufám si říci, že následující období české vysoké školy změní zásadním způsobem. Vedení školy bude dělat vše pro to, aby Univerzita Pardubice obstála co nejlépe a využila všechny možnosti k tomu, aby byla nadále vnímána jako moderní a úspěšná vysoká škola. Nebude to vůbec jednoduché. Konkurence se zvyšuje, všichni chtějí obstát a zlepšit se. Máme poměrně dobrou pozici, ale všichni víme, že máme také co zlepšovat. Mezi naše hlavní aktivity patří samozřejmě vzdělávání. Je jisté, že dramatické nárůsty studentů minulých let skončily. Vzhledem k předpokládanému poklesu populačních ročníků, které budou přicházet na vysoké školy, budou mít pravděpodobně některé školy problémy se zachováním počtu přijímaných studentů. Budeme se jistě společně snažit, aby se naše škola do této situace nedostala. Předpokládám, že nový systém financování bude rychle ustupovat od financování vzdělávání podle počtu studentů. Bude více vnímat univerzitu jako celek, a ne jako soubor fakult, na kterých se studuje v různých oborech s různou ekonomickou náročností. Systém se bude postupně blížit k financování pomocí kontraktu univerzity se státem zastoupeným ministerstvem. Budeme si společně muset ujasnit například, jakou politiku zvolíme v poměru bakalářských, magisterských a doktorských studentů, jaké množství státem nepla-

rektor prof. M. Ludwig při inauguračním projevu

akademičtí hosté partnerských VVŠ – rektori, prorektori, děkani v I. řadě zleva rektori V. Hampl, I. Ritschelová, V. Havlíček, J. Balík, I. Mathé, J. Hynek

akademičtí hosté v Aule Arnošta z Pardubic

rektor UK prof. Hampl přednesl zdraví za ČR

hosté – (zleva) primátor Pardubic J. Deml, hejtman Pardubického kraje R. Martínek, senátor J. Střítecký, Z. Antoš z MŠMT

hosté – (zleva) náměstek hejtmana a předseda správní rady univerzity R. Líněk, náměstci primátora A. Krejčíř, Š. Fraňková, M. Koláček

gratulanty po slavnostním akademickém obřadu (otec a syn Ludwigovi)

cených studentů si můžeme dovolit vyučovat, budeme se muset naučit více mezifakultně spolupracovat. Bude nutné nadále optimalizovat portfolio studijních programů, a to nejenom z hlediska atraktivity, ale také z hlediska potenciální společenské poptávky a dobré zaměstnatelnosti absolventů. K dobrému jménu univerzity mohou přispět i některé formální atributy, jako již získaný Diploma Supplement Label nebo European Credit Transfer Label, který se právě pokoušíme získat. V blízké budoucnosti nás mimo cyklických akreditačních a reakreditačních řízení čeká hodnocení celé univerzity či některých jejích součástí Akreditační komisí. Bylo by dobré, aby tomu předcházela autoevaluace, která nás na hodnocení může připravit. Důležitý jistě bude i pokračující proces internacionalizace univerzity. Zlepšení vzdělávacího procesu mohou příznivě ovlivnit i projekty řešené, podané či připravované v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Klíčovou roli ve výuce hrají samozřejmě akademičtí pracovníci. Jejich počet nerostl tak dramaticky jako počet studentů, přesto si však myslím, že ne všechny fakulty mají stabilizovanou, optimálně kvalifikovanou či dobře věkově rozloženou skladbu akademického sboru. Předpokládám, že vedení fakult bude této problematice věnovat prioritní pozornost. Druhým hlavním úkolem vysokých škol je tvůrčí činnost, tedy zkoumat, vyvíjet, inovovat či umělecky pracovat. Dominantní úlohu, tak jako na většině univerzit ve světě i u nás, hraje základní výzkum. Nesmíme však zapomínat ani na výzkum aplikovaný, a to přesto, že bude na univerzitách vždy minoritní. Nový zákon č. 110/2009 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků nastavil nová pravidla, která systém zprůhlednila, a je určitě krokem správným směrem. Součástí reformy je mimo jiné nový systém hodnocení dosažených výsledků výzkumných organizací, tedy i Univerzity Pardubice, který na základě každoročně upřesňované metodiky rozděluje výzkumným organizacím institucionální prostředky. V letošním roce byl zahájen tříletý proces postupného přechodu od starého systému, založeného na výzkumných záměrech, na systém nový, založený na bodovém hodnocení uplatněných výsledků. Jsem rád, že tato změna bude znamenat pro Univerzitu Pardubice nárůst prostředků. Univerzita se v počtu dosažených bodů na jednoho tvůrčího pracovníka zařadila mezi vysokými školami na velmi dobré šesté místo v republice. Bohužel rozdíly mezi našimi fakultami jsou v tomto kritériu velké. Bodové hodnocení výsledků neznamená pouze větší či menší zisk prostředků institucionálního financování výzkumu, vývoje a inovací, ale v roce 2010 zásadně ovlivňuje i výši prostředků specifického vysokoškolského výzkumu a odráží se částečně i v přídělu prostředků na vzdělávání. V příštích letech pravděpodobně ovlivní poměrně zásadním způsobem financování magisterských a doktorských studijních programů. Navrhovaný systém, kdy například 50 % prostředků na financování doktorských studijních programů nebo 20 % v případě programů magisterských bude rozdělováno podle výsledků hodnocení výzkumu, vytvoří ohromný tlak na některé školy či fakulty, které si budou muset rozmyslet, zda se nespécializovat na nižší formy studia. Univerzita Pardubice má ambici být univerzitou výzkumnou, a to znamená, že budeme muset všichni klást na kvalitní vědeckou práci velký důraz. Klíčem je motivace nejlepších absolventů k vědecké dráze a mladých tvůrčích pracovníků k intenzivní vědecké práci. To se samozřejmě neobejde bez zlepšování zázemí, bez podpory spolupráce uvnitř univerzity i s vnějšími subjekty, bez podpory informačních zdrojů a budování kvalitního zázemí informačních technologií. Přes všechny možné pesimistické a nepřilíh jasně zprávy o rozpočtu vysokých škol v dalším období platí, že se nacházíme v neopakovatelné situaci, kdy můžeme získat poměrně značné prostředky k posílení vědecké a výukové základny vysokých škol. Univerzita

Pardubice si je této situace vědoma, a proto připravila a podala tři projekty do Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace: projekt Centrum materiálového výzkumu v prioritní ose I – Evropská centra excelence za 1,1 miliardy korun, v prioritní ose 4 podala univerzita dva projekty po více než 260 milionech korun, a to Výukové a výzkumné centrum v dopravě a Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum. Dále jsme podali dva projekty do Operačního programu Životní prostředí na zateplení novější části areálu na náměstí Čs. legií a také budov našich studentských kolejí. Z vlastních prostředků budeme provádět další významné úpravy, například další etapu rekonstrukce prostorů pro potřeby Fakulty elektrotechniky a informatiky, zateplení výukové budovy Dopravní fakulty Jana Pernera či rekonstrukce prostor pavilonu Fakulty chemicko-technologické v Doubravících nebo další investiční akce, které se týkají ostatních fakult. Nechci však skončit u výčtu investičních akcí, chci pouze dokumentovat to, že máme šanci posunout infrastrukturu univerzity zase o pořádný kus dál.

Pokud se nám podaří to, co jsem naznačil, budeme mít motivované akademické pracovníky, kteří budou učit a bádát v kvalitních prostorech vybavených kvalitními přístroji, informačními technologiemi, budou mít zabezpečený přístup do potřebných informačních zdrojů. Vize to je krásná a já myslím, že v podstatě reálná, ale k tomu, abychom ji naplnili, musíme ještě trochu něco přidat. To něco leží v úrovni lidské, možná bych to charakterizoval tak, že potřebujeme vzájemnou úctu a důvěru, náročnost i pochopení a hlavně nadhled. Musíme naslouchat jeden druhému, bojovat se sobectvím, závistí, neúctou a přezíráním. Univerzita Pardubice je naše společná identita, kterou si musíme všichni dohromady pěstovat. Možná, že někdo z blízka může vnímat naši vnitřní strukturu, ale se vzrůstající vzdáleností jsme vnímáni čím dál více jako jeden celek. Musíme být vidět a slyšet, musíme být atraktivním a důvěryhodným partnerem s nepřehlédnutelným mezinárodním renomé. Před deseti lety jsem ve svém vystoupení řekl: „Soužití na naší škole vyžaduje osvícený nadhled, vědomí si toho, že mimo lidi, kteří se zabývají obdobnou problematikou jako my, existují také ti, kteří se zabývají tím, co se nám může zdát méně důležité. Může to však být právě naopak, možná, že právě jejich práce je významnější a pro společnost prospěšnější.“ Zdá se mi, že se situace v tomto směru přece jenom zlepšila, že stále více lidí chápe význam univerzity jako místa obohacujícího se setkáváním a střetáváním odborníků z různých vědeckých disciplín. Pěstujme si tento fenomén i nadále.

Milé kolegyně, milí kolegové,
na závěr bych rád upřímně poděkoval odstupujícímu rektorovi za jeho práci. Před deseti lety jsem děkoval svému předchůdci prof. Ing. Oldřichu Pytelovi, DrSc., dnes bych rád poděkoval odstupujícímu rektorovi prof. Ing. Jiřímu Málkovi, DrSc. za jeho přínos k rozvoji Univerzity Pardubice, ale také za jeho práci, kterou vykonal pro celé vysoké školství a pro českou vědu. Vy, kdo ho znáte, tak víte, že to je člověk velkého rozhledu, člověk velice pracovitý, ale také skromný. Jeho osobní podíl na zvýšení prestiže univerzity je nepřehlédnutelný. Rozhodl jsem se proto využít této příležitosti a udělit mu Medaili za zásluhy o Univerzitu Pardubice, a to nejenom za jeho práci ve funkci rektora, ale také za jeho vědecký přínos v oblasti chemie pevných látek. Pane profesore, milý Jirko, děkuji.
Rectores magnifici, spectabiles, honorabiles, cives academici, vzácní hosté,

být rektorem Univerzity Pardubice je pro mne velká čest, které si opravdu velmi vážím. Jsem si vědom své zodpovědnosti. Společně se svými kolegy ve vedení školy uděláme vše pro to, aby naše alma mater nadále vzkvétala.

Vivat, crescat, floreat alma mater nostra Universitas Pardubensis.

chvilka před slavnostním akademickým inauguračním slibem

vystoupení Romantic tria v závěru akademického obřadu

nové vedení UPa – (zleva) kvestor Ing. M. Bukač, prorektoré doc. T. Molková, doc. J. Cakl, prof. K. Rýdl, rektor prof. M. Ludwig (dále pedel rektora, prof. J. Málek – bývalý rektor, prof. M. Vlček – promotor, doc. R. Kampf – předseda AS UPa)

první porada vedení UPa 1. února 2010

Premiér Jan Fischer navštívil univerzitu

Ve středu 13. ledna 2010 navštívil Univerzitu Pardubice na pozvání rektora prof. Jiřího Máška předseda vlády České republiky Jan Fischer. Spolu s premiérem přijela na jednání na univerzitě i ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Miroslava Kopicová.

Mezi 10:00 a 11:00 hodinou se uskutečnilo jednání s představiteli Univerzity Pardubice – rektorem, čtyřmi prorektory univerzity a kvestorem. Setkání se uskutečnilo v jednací místnosti univerzitní auly, pan premiér se při něm velice zajímal o život a činnosti univerzity, o rozvoj mezinárodních vazeb a působení zahraničních studentů na univerzitě, o názor členů vedení univerzity na řadu otázek, které souvisí s financováním vzdělávání i vědy, jejich hodnocením a dalším směřováním jejich rozvoje, zajímal se i o těžkosti a problémy, se kterými se vedení univerzity potýká při zajišťování chodu školy.

Rektor univerzity pana premiéra seznámil s činnostmi univerzity a jejími dalšími rozvojovými záměry, zejména ve snaze získat na ně finanční podporu z prostředků Evropských strukturálních fondů. Možností, které se momentálně v tomto směru univerzitě otevírají, chce Univerzita Pardubice rozhodně využít, neboť je to jedinečná příležitost, která se už nemusí opakovat. Bude-li toto úsilí úspěšné, znamenalo by to další kvalitativní skok ve vzdělávacích a vědecko-výzkumných aktivitách univerzity.

Společně s ministryní školství proběhla diskuse o řadě dalších, obecněji postavených otázkách souvisejících s rozvojem vysokého školství.

Po jednání následoval krátký briefing s novináři, při němž premiér i ministryně ocenili jak výměnu názorů a diskutovaná témata, tak pozitivní a dynamický rozvoj univerzity jak ve vzdělávacích a vědecko-výzkumných činnostech, tak aktivitu přestavitelů vysoké školy v obecných otázkách týkajících se rozvoje vysokého školství a vědy a výzkumu na národní úrovni i mezinárodně.

Hosté si poté prohlédli Univerzitní knihovnu a prošli si v doprovodu děkana Fakulty chemicko-technologické prof. Lošťáka a proděkana pro pedagogiku prof. Kalendy také nový areál fakulty, jehož stavba byla v univerzitním kampusu dokončena v závěru roku 2008 a který plně začal sloužit výuce a vědecko-výzkumné činnosti nejstarší, šedesátileté fakulty univerzity v tomto akademickém roce, tj. od října 2009. Návštěvu v tvůrčí a přátelské atmosféře ukončil společný oběd zástupců vedení univerzity s hosty v restaurantu Bonté.

*Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka UPa*

rektor prof. Mášek vítá 13. ledna premiéra Jana Fischera před univerzitní aulou

ministryně M. Kopicová spolu s premiérem při diskusi s vedením UPa

krátký briefing s novináři

prohlídka laboratoří a poslucháren FChT

prohlídka Univerzitní knihovny

Dva čestné doktoráty univerzity významným osobnostem české vědy

prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc. a prof. Ing. Jaroslav Šesták, DrSc.

V pondělí 18. ledna se ve 13 hodin uskutečnil v Aule Arnošta z Pardubic akademický obřad spojený se slavnostním zasedáním vědeckých rad, při němž byl dvěma významným, mezinárodně uznávaným osobnostem české vědy udělen titul „doctor honoris causa” Univerzity Pardubice:

- **historikovi prof. PhDr. Jaroslavu Pánkovi, DrSc.,**

z Historického ústavu Akademie věd ČR a místopředsedovi AV ČR – za mimořádné zásluhy o rozvoj vědy a výzkumu v oboru raně novověkých dějin, za rozvoj slavistických studií a za výrazný podíl na prosazování váhy humanitních věd v systému vědních oborů

- **chemikovi prof. Ing. Jaroslavu Šestákovi, DrSc.**

z Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR – za mimořádné zásluhy o rozvoj vědy a výzkumu v oblasti fyziky a chemie pevných látek.

Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. udělil oběma kandidátům tuto čestnou, nejvyšší akademicko-vědeckou hodnost na návrh vědeckých rad univerzity a Fakulty filozofické a Fakulty chemicko-technologické.

Univerzita Pardubice takto v duchu akademických tradic oceňuje významné osobnosti vědy za jejich zásluhy o rozvoj vzdělanosti, vědy a vědeckého poznání a dlouholetou tvůrčí spolupráci s pracovišti fakult univerzity a vazby s univerzitou. Čestné doktoráty prof. Pánkovi a prof. Šestákovi jsou v pořadí 13. a 14. titulem „doctor honoris causa”, které byly uděleny od roku 1994, kdy byla vysoká škola v Pardubicích přejmenována na Univerzitu Pardubice.

Slavnostní akademický obřad proběhl za přítomnosti mnoha významných hostů, představitelů města a kraje, členů Parlamentu ČR, předsedy Akademie věd ČR, představitelů třinácti českých vysokých škol a patnácti oborově blízkých fakult a zástupců řady dalších institucí a partnerských společností spolupracujících s Univerzitou Pardubice a jejími fakultními pracovišti.

Při slavnostním akademickém obřadu udělil rektor Univerzity Pardubice také jednu Medaili za zásluhy o Univerzitu Pardubice, a to prof. Ing. Ladislavu Tichému, doktoru chemických věd. Ocenění jmenovaný obdržel za dlouhodobý rozvoj odborných disciplín v oblasti nekrytalických materiálů a za rozvoj spolupráce mezi Univerzitou Pardubice a Akademií věd ČR a vedení jejich společného vědeckého pracoviště, které má své zázemí v Pardubicích – Společné laboratoře chemie pevných látek.

Profesor Jaroslav Pánek

působil od roku 1976 jako odborný pracovník oddělení starších československých dějin Ústavu československých a světových dějin ČSAV. Po obnovení Historického ústavu Akademie věd ČR na počátku roku 1990 založil a vedl oddělení dějin raného novověku, v letech 1991 – 1993 působil jako zástupce ředitele tohoto ústavu Akademie věd ČR. V roce 1993 přešel na Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. V letech 1997 – 2000 zastával funkci prorektora Univerzity Karlovy pro zahraniční styky. Poté přenesl těžiště své činnosti zpět do Akademie věd ČR a v letech 1998 – 2005 byl ředitelem Historického ústavu AV ČR. Od roku 2005 až do současnosti působí ve funkci místopředsedy AV ČR, odpovědného za koncepční řízení oblasti společenských a humanitních věd.

V sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století vnesl kandidát zcela nový vědecký přístup nově strukturované dějinné koncepce do studia období raného novověku 16. – 18. století, jímž postupně vytvářel jiný obraz dějin raného novověku, než jaký nabízela tehdejší marxistická historiografie. Zvláště po roce 1989 sehrál Jaroslav Pánek v českém vědeckém a univerzitním prostředí všestranně významnou roli. Uvolnění společenských poměrů v devadesátých letech 20. století pak díky Pánkovým knihám o Rožmbercích podnítilo vlnu mimořádného badatelského zájmu o dějiny šlechty v širokých mezioborových souvislostech. Významné jsou též jeho práce spojené s jednou z nejvýznamnějších postav evropských dějin 17. století, Janem Ámosem Komenským.

Zásluhy prof. Pánka o rozvoj slavistických studií vzešly z jeho dlouholetého hlubokého zájmu o dějiny a kulturu slovanských národů. Vybaven vynikající znalostí slovanských jazyků vstoupil nejen do dějin literatury jako překladatel slovinských a srbských pohádek, ale výrazným způsobem přispěl k rozvoji výuky dějin a kultury slovanských jazyků na více českých univerzitách, mezi nimi i na Fakultě filozofické Univerzity Pardubice.

Díky svému mnohaletému profesnímu působení v nižších vědeckých i ve vrcholných manažerských funkcích jak v prostředí univerzitním, tak v rámci akademie věd získal prof. Pánek neocenitelné mezioborové zkušenosti a jasnou představu o významu společensko-vědních oborů v dnešní společnosti. Nese tak významný podíl na prosazování váhy humanitních věd v systému vědních oborů v domácím i mezinárodním měřítku.

Promoční projev prof. Pánka, dr.h.c. Univerzity Pardubice – na str. 25 (v rubrice osobnosti).

Profesor Jaroslav Šesták

působí od roku 1963 v Ústavu fyziky pevných látek Akademie věd ČR, později ve spojeném Fyzikálním ústavu, nejprve ve funkci vědeckého pracovníka, od roku 1971 jako samostatný a v současnosti jako vedoucí vědecký pracovník. V letech 1969 – 1970 působil jako asistent-profesor na Univerzitě Missouri (Rolla v USA), v současnosti je též profesorem New York University v Praze, kde působí od jejího založení v roce 1999.

Profesor Šesták se významně etabloval v mezinárodní vědecké komunitě v oblasti materiálového výzkumu. Zabývá se termickou analýzou a termodynamikou materiálů zejména oxidových a kovových skel, magnetických a supravodivých materiálů, bioaktivních skel a v poslední době se věnuje i mezním oborům v oblasti difuze,

kvantové termální fyziky a interdisciplinarity přírodovědních a humanitních oborů obecně. Jeho vědeckou aktivitu dokládá téměř 300 původních prací v renomovaných odborných časopisech, 12 knih a monografií, jejichž úroveň nejlépe potvrzuje více než 2 500 citací a Hirsch-index přesahující hodnotu 20. Je nositelem i řady domácích a zahraničních vyznamenání.

S pardubickou Fakultou chemicko-technologickou úzce spolupracuje jak v oblasti vědecko-výzkumné, tak v oblasti pedagogické již od roku 1988 (např. na Katedře anorganické technologie VŠChT v Pardubicích byl externím školitelem japonského postgraduálního studenta, který zde jako první zahraniční student obhájil titul kandidáta věd).

Profesor Šesták je odborně vyhraněnou osobností s bohatými teoretickými znalostmi a praktickými experimentálními zkušenostmi, které je schopen účinně sdělovat a předávat dalším generacím studentů a mladým vědeckým pracovníkům, ve vědeckém oboru svého bádání je osobností široce uznávanou, těší se respektu vědecké a odborné společnosti.

Promoční projev prof. Šestáka, dr.h.c. Univerzity Pardubice – na str. 29 (v rubrice osobnosti).

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka UPa

Mimořádný podíl na rozvoji vědeckého poznání oceňuje Univerzita Pardubice udělením čestných doktorátů – od pondělí 18. ledna 2010 nese tento titul 14 významných osobností vědy:

V roce 1994 byl udělen první titul „doctor honoris causa” Univerzity Pardubice profesoru Rudolfu Zahradníkovi, průkopníku české kvantové chemie, dlouholetému předsedovi Akademie věd ČR a zakladateli Učené společnosti ČR – za mimořádný přínos pro rozvoj oborů chemie, vědy a vědeckého poznání a významný podíl na rozvoji vědecké spolupráce s pracovišti Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice;

- v roce 1996 profesoru Josefu Michlovi, významnému světovému vědci v oblasti teoretické organické chemie;
- v roce 1998 prvnímu zahraničnímu profesoru G. A. Guiochonovi z University of Tennessee, USA, přednímu světovému odborníkovi v oblasti analytické chemie a chromatografie;
- v roce 1999 profesoru Jaroslavu Němcovi, vynikajícímu odborníkovi v oblasti dopravy a strojírenství, zakladateli celé řady studijních oborů;
- při příležitosti vyvrcholení oslav padesátileté historie vysokého školství v Pardubicích v roce 2000 byly uděleny další tři tituly mezinárodně uznávaným odborníkům ve svých oborech a dlouholetým spolupracovníkům Fakulty chemicko-technologické:
  - profesoru Otto Exnerovi za přínos v rozvoji organické chemie zejména oboru korelační analýzy,
  - profesoru Jacquesu Lucasovi z Francie za přínos ve výzkumu chemie a technologie speciálních skel,

- profesoru Pavlu Kratochvílovi za přínos v rozvoji oboru makromolekulární chemie v oblasti fyzikální chemie polymerů;
- v roce 2002 profesoru Ctiradu Uhrovi, Ph.D., D.Sc., z University of Michigan, USA za mimořádný přínos v materiálovém výzkumu v oblasti fyziky a chemie pevných látek;
- v roce 2004 profesoru Ladislavu Frýbovi, přednímu odborníkovi v oboru dynamiky železničních dopravních staveb a jejich životnosti;
- desátým oceněným se stal v roce 2007 profesor František Šmahel, který patří mezi nejvýznamnější představitele české, evropské a světové historiografie, zejména svým zaměřením na české dějiny pozdního středověku a počátku novověku,
- v roce 2008 se stali čestnými doktory Univerzity Pardubice profesor Radim Palouš za mimořádný přínos v rozvoji oboru filosofie a filosofie výchovy a inženýrka doktorka Blanka Wichterlová za mimořádný přínos v rozvoji oboru fyzikální chemie se zaměřením na heterogenní katalýzu
- v lednu 2010 se stali čestnými doktory Univerzity Pardubice profesor Jaroslav Pánek, za mimořádné zásluhy o rozvoj vědy a výzkumu v oboru raně novověkých dějin, za rozvoj slavistických studií a za výrazný podíl na prosazování váhy humanitních věd v systému vědních oborů, a profesor Jaroslav Šesták, za mimořádné zásluhy o rozvoj vědy a výzkumu v oblasti fyziky a chemie pevných látek

Děkan Dopravní fakulty Jana Pernera vstupuje do druhého funkčního období

V pondělí 1. března 2010 se funkce děkana Dopravní fakulty Jana Pernera ujal a zahájil své druhé čtyřleté funkční období **prof. Ing. Bohumil Culek, CSc.**

Patnáctičlenný nejvyšší samosprávný akademický orgán fakulty – akademický senát – zvolil ve středu 13. ledna 2010 na svém zasedání za kandidáta na funkci děkana fakulty prof. Ing. Bohumila Culka, CSc., současného děkana fakulty. Předseda Akademického senátu Dopravní fakulty Jana Pernera Ing. Jiří Čáp předal rektorovi univerzity prof. Ing. Miroslavu Ludwigovi, CSc. návrh na jmenování nového děkana.

Prof. Culek byl jediným kandidátem, kterého akademická obec fakulty navrhla jako kandidáta na tuto funkci pro období 2010 – 2014. Samotné volbě děkana předcházelo dne 11. ledna shromáždění akademické obce fakulty, kde kandidát prof. Culek přednesl svůj profesní profil i představu o vedení fakulty v dalších letech.

Nový děkan prof. Ing. Bohumil Culek, CSc. si jako své nejbližší spolupracovníky do čela fakulty vybral a jmenoval tyto proděkany pro funkční období 2010 – 2014:

- **doc. Dr. Ing. Libora Beneše**
– proděkana pro vědecko-výzkumnou činnost,

- **RNDr. Ludvíka Prouzu, CSc.**
– proděkana pro pedagogickou činnost,

kterí již působili v proděkanské funkci, a noví ve funkci:

- **doc. Ing. Petr Průša, Ph.D.** – proděkan pro vnější vztahy,
- **doc. Ing. Jaromír Zelenka, CSc.**

- proděkan pro vnitřní záležitosti a rozvoj.

Tajemníkem fakulty zůstává Ing. Pavel Šturma.

Profil děkana prof. Ing. Bohumila Culka, CSc.

Prof. Ing. Bohumil Culek, CSc. je absolventem VŠD Žilina, obor Dopravní stroje a manipulační zařízení. V roce 1992 obhájil disertační práci na Fakultě strojní ČVUT v Praze, kde byl o pět let později

jmenován docentem. Profesorem pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura byl jmenován v roce 2001 na Univerzitě Pardubice. Prof. Culek se zaměřuje v odborné činnosti na dynamickou pevnost a životnost ocelových konstrukcí, experimentální postupy pro ověřování bezpečnosti provozu kolejových vozidel. Je autorem 15 a spoluautorem 34 oponovaných výzkumných zpráv, 68 odbor-

ných zpráv ze zkoušek kolejových vozidel, 13 odborných posudků v rámci schvalovacího řízení typů kolejových vozidel Drážním úřadem, 11 metodik a norem pro zkoušky kolejových vozidel, spoluautorem 2 zpráv Evropského železničního výzkumného institutu (ERRI), 54 článků a příspěvků v odborných časopisech a sbornících mezinárodních konferencí, autorem 14 vyžádaných oponentních posudků řešených projektů a řady lektorských posudků.

V letech 2003 – 2006 byl proděkanem dopravní fakulty a v čele dopravní fakulty jako děkan je od roku 2006.

Rektor univerzity zvoleného děkana jmenoval do funkce s účinností od 1. března 2010.

Dopravní fakulta Jana Pernera zahájila svoji činnost 1. dubna 1993 v pořadí jako třetí fakulta vysoké školy v Pardubicích (tehdy ještě Vysoké školy chemicko-technologické). V jejím čele stály doposud ve funkci děkana čtyři osobnosti

- prof. Ing. Milan Lánský, DrSc.
(celkem tři funkční období 1993 – 1994, 1997 – 2003),
- prof. Ing. Hynek Šertler, DrSc.
(jedno funkční období 1994 – 1997),
- prof. Ing. Karel Šotek, CSc. (2003 – 2006),
- prof. Ing. Bohumil Culek, CSc.
(doposud jedno funkční období 2006 – 2010).

(vw)

Dny otevřených dveří na fakultách

V úterý 12. ledna byla zahájena na univerzitě série dnů otevřených dveří, které pořádaly během měsíce ledna jednotlivé fakulty pro uchazeče o vysokoškolské studium.

Během dnů otevřených dveří měli možnost zájemci o studium na vysoké škole v Pardubicích získat podrobné informace o studijní nabídce a přijímacím řízení pro akademický rok 2010/2011, o studijním zázemí a dalších podmínkách vysokoškolského studia a života na pardubické univerzitě, ale i o možnostech uplatnění po absolvování studia.

fakulta	den otevřených dveří
Fakulta restaurování v Litomyšli	27. listopadu 2009 (9:00 v Litomyšli, Jiráskova 3)
Fakulta chemicko-technologická	12. ledna (10:00 areál fakulty v univerzitním kampusu)
Dopravní fakulta Jana Pernera	14. ledna (10:00 univerzitní aula)
Fakulta zdravotnických studií	14. ledna (15:30 areál v Průmyslové ulici)
Fakulta elektrotechniky a informatiky	15. ledna (10:00 univerzitní aula)
Fakulta filozofická	21. ledna (9:00 budova DB ve Studentské ul. 95)
Fakulta ekonomicko-správní	22. ledna (10:00 a 13:00 univerzitní aula)

Součástí programu byly i prohlídky zajímavých laboratoří a učeben fakult, areálu univerzitního kampusu, v němž se nachází také univerzitní knihovna, vysokoškolské koleje i menza, nový tělovýchovný areál a další komfortní zázemí pro studium a volný čas vysokoškoláků.

Dvě fakulty Univerzity Pardubice (FES a FF) nabízejí zájemcům o vysokoškolské studium přípravné kurzy, které by jim měly pomo-

ci s přípravou na červenové přijímací zkoušky, případně si doplnit středoškolské znalosti ze základních předmětů pro úspěšné zvládnutí počátků vysokoškolského studia. Kurzy též umožní frekventantům vyzkoušet si testy ve formátu, jak se vyskytnou u přijímací zkoušky, případně získají další studijní materiály, cvičebnice a skriptata.

Fakulty Univerzity Pardubice nabízejí uchazečům širokou škálu studijních oborů řady disciplín (na 65 studijních programů se 130 oborů, z toho v bakalářském studiu 25 programů s 52 obory). V rámci studia pak i možnost strávit jeden nebo dva semestry na partnerských vysokých školách v zahraničí.

Novinky ve studijní nabídce na fakultách Univerzity Pardubice:

Fakulta zdravotnických studií Bc. studijní program Zdravotně sociální péče, studijní obor **Zdravotně-sociální pracovník**. Forma studia je prezenční, standardní doba studia 3 roky.

Bc. studijní program Porodní asistence, studijní obor **Porodní asistentka**. Forma studia je prezenční, standardní doba studia 3 roky.

Dopravní fakulta Jana Pernera rozšíření formy studia u Bc. a NMgr. programu Stavební inženýrství, studijní obor **Dopravní stavitelství i na kombinovanou formu**.

7 nejžádanějších studijních oborů (podle počtů přihlášek)

1. Ekonomika a provoz podniku – počet přihlášek 800,
2. Informační technologie – počet přihlášek 602,
3. Veřejná ekonomika a správa – počet přihlášek 482,
4. Management podniku – počet přihlášek 472,
5. Humanitní studia – počet přihlášek 327,
6. Regionální a informační management – počet přihlášek 321,
7. Klinická biologie a chemie – počet přihlášek 320.

(topo)

den otevřených dveří na Dopravní fakultě Jana Pernera

den otevřených dveří na Fakultě elektrotechniky a informatiky

den otevřených dveří na Fakultě ekonomicko-správní

den otevřených dveří na Fakultě filozofické

den otevřených dveří na Fakultě chemicko-technologické

den otevřených dveří na Fakultě zdravotnických studií

Účast na Veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus 2010 v Praze

Po dva dny, 26. a 27. ledna 2010, měla Univerzita Pardubice opět příležitost prezentovat studentům III. a IV. ročníků středních, vyšších odborných škol, bakalářských studijních programů, výchovným poradcům a dalším zájemcům o vysokoškolské nebo celoživotní vzdělávání možnosti studia v akademickém roce 2010/2011 na jednotlivých fakultách univerzity, tentokrát na Veletrhu pomaturitního

a celoživotního vzdělávání Gaudeamus region Praha a Gaudeamus International 2010.

Veletrh se uskutečnil již potřetí tradičně na výstavišti v Praze Holešovicích, v Křížíkové pavilonu E a D, a navázal na dlouholetou tradici veletrhů Gaudeamus v Brně, který má za sebou již 16 úspěšných ročníků.

Ve stánku Univerzity Pardubice č. 28, laděném v univerzitních barvách, odpovídali zástupci fakult na frekventované otázky týkající se nabídky, zaměření a obsahu studijních programů a oborů, podmínek přijímacích zkoušek, uplatnění absolventů v praxi, možností studia v zahraničí i podpůrných volnočasových aktivit a zázemí pro studenty.

Předávané informace byly podpořeny celouniverzitními a fakultními tištěnými materiály, ať již v podobě letáků, záložek, kalendářů a skládaček obsahujících stručné představení fakult a přehledy nabízených studijních programů a oborů, nebo pro doplnění podrobnějších informací prostřednictvím brožur, např. informací o studiu, případně studijními plány.

Veletru se zúčastnilo 140 vystavovatelů (což je o 39 více než v roce 2009) v 78 expozicích. Zastoupeno tak bylo přes 200 fakult z České republiky a ze zahraničí a představeno více než 2 500 studijních oborů.

Vedle českých vysokých škol a zahraničních univerzit se veletrhu pravidelně účastní také vyšší odborné školy, jazykové školy, agentury zajišťující vzdělávání v zahraničí a instituce zabývající se přípravou na přijímací zkoušky a poradenstvím.

Branami pražského lednového veletrhu prošlo více než 7 200 návštěvníků a jejich počet je dokladem, že veletrh Gaudeamus Praha i Gaudeamus Brno vstoupily do povědomí studentů i veřejnosti jako cenný zdroj informací o možnostech dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

*Mgr. Ivana Švecová
vedoucí Oddělení pro vzdělávání a výzkum UPA*

Fakulta elektrotechniky a informatiky otevřela nové učebny a laboratoře

rektor univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. a hlavní garant přestavby prof. Ing. Karel Šotek, CSc. zahajují provoz nových učeben FEI

děkan prof. Ing. Simeon Karamazov, Dr. představuje nové prostory Fakulty elektrotechniky a informatiky

slavnostní otevření nově zrekonstruovaných prostor FEI proběhlo za účasti zástupců vedení Univerzity Pardubice, Fakulty elektrotechniky a informatiky a dalších vzdělávacích institucí Pardubicka; mezi zúčastněnými nechyběl primátor města Pardubic, vedení společnosti CESA, a.s., Pardubice, Cisco Systems, s.r.o. a další vážení hosté

Na počátku letního semestru dostali studenti Fakulty elektrotechniky a informatiky hezký dárek – nové učebny a laboratoře v budově na nám. Čs. legií v centru města. Budova, která by měla postupně projít rekonstrukcí a měla by sloužit nejmladší fakultě univerzity – Fakultě elektrotechniky a informatiky, opět ožila vysokoškolskými studenty.

První etapa rekonstrukce budovy, v níž po šedesát let sídlila chemická vysokoškolská výuka – nejprve tedy Vysoká škola chemicko-technologická, později Fakulta chemicko-technologická, která se v loňském roce přestěhovala do nového areálu v univerzitním kampusu, se úspěšně uzavřela. Deset nových učeben a laboratoří bylo slavnostně otevřeno ve čtvrtek 18. února v 9 hodin ráno za přítomnosti rektora Univerzity Pardubice prof. Miroslava Ludwiga a děkana

Fakulty elektrotechniky a informatiky prof. Simeona Karamazova a dalších hostů.

Za 16 mil. Kč se podařilo vybudovat nadstandardní zázemí pro vysokoškolskou výuku. V I. nadzemním podlaží pravého křídla tzv. „nové“ budovy je studentům k dispozici 10 nových učeben včetně odpočinkové zóny. Při rekonstrukci se nezapomnělo ani na handicapované studenty a za téměř 5 mil. korun byla budova vybavena novým vstupem, umožňujícím jejich snadný přístup do budovy, výtahem a odpovídajícím sociálním zařízením.

V nových učebnách a laboratořích vybavených nejmodernější technikou bude moci od letního semestru probíhat odborná výuka v oblasti informatiky, elektrotechniky a řízení procesů na kvalitativně vyšší úrovni.

Nainstalovaná nová technologie komunikačních sítí dovoluje přenášet data rychlostí 10 gigabitů za sekundu. Studenti tak bu-

dou mít k dispozici moderní komunikační infrastrukturu pro vlastní výuku v oblastech velkokapacitních datových přenosů, video a hlasových přenosů v rámci IP telefonie, přenosů dat z technologických procesů atp. Součástí zmíněné aktivní infrastruktury jsou potřebná zařízení společnosti Cisco Systems. Ta je plně kompatibilní s již existující infrastrukturou sítě pardubické univerzity. Samozřejmostí je zabezpečený bezdrátový přístup ze všech nových prostor do univerzitní sítě pro studenty, kteří využívají vlastní notebook s bezdrátovou technologií.

V letošním roce bude univerzita a fakulta pokračovat v rekonstrukci další části – patra budovy, zhruba ve stejné investiční výši jako v roce 2009, při níž by mělo vzniknout

další zázemí pro studenty a odborné aktivity akademických pracovníků Fakulty elektrotechniky a informatiky.

Univerzita navíc získala další finanční zdroje, a to z Operačního programu EU Životní prostředí (prioritní osa 3), s nimiž se podaří

výrazně snížit energetickou spotřebu celé budovy. Dojde k výměně oken a zateplení objektu v hodnotě kolem 30 mil. Kč.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka UPa

Elektroanalytická skupina v novém působišti aneb Ohlédnutí za rokem 2009 a velkým stěhováním

Když začátkem loňského roku byl definitivně doladěn harmonogram přesunu do nového areálu Fakulty chemicko-technologické, každý z nás prožíval tyto dny jinak. Někdo se těšil, někomu se moc nechtělo, a byli tu i tací, kterým to bylo vcelku jedno. Pamatuji si, že podobná směsice názorů panovala i uvnitř elektroanalytické skupiny (EAS) na katedře analytické chemie, vedené prof. Ing. Karlem Vytřasem, DrSc.

Když však s postupujícím časem začalo mizet vybavení z budovy na náměstí Čs. legií, přece jen převládnu pozitivnější přístup k realitě velkého stěhování – jakéhosi pardubického „kulového blesku“ (ani tak podobou, jako rozsahem). Po prvních návštěvách areálu u univerzitních kolegů zesílily pochvalné hlasy a každý začínal být zvědav, jak se mu v nových prostorách bude asi dařit. A když jsme si koncem jara začali zařizovat nové kanceláře, laboratoře a další přidělené místnosti, tak jsme doslova vyhlíželi den „D“, kdy budou přepraveny poslední věci, celá stěhovací anabáze skončí a všichni budeme v novém. Počátkem července se dočkala i početná katedra analytiků a i přes rozptýlení jednotlivých pracovišť, skupin či jednotlivců do několika pater dvou budov a spojovacích koridorů vesměs všichni hleděli do budoucnosti s optimismem. To byl také případ EAS, navzdory jistým pochybám, jak bude vypadat vědecko-výzkumná produktivita ve stávajícím roce, ať již kvůli omezeným možnostem experimentování – postupně utlumovaného již během vyklizení staré budovy, tak z pohledu nutnosti dalšího zařizování a vybavování jednotlivých laboratoří, než budou plně provozuschopné a my v nich budeme moci uvítat první studenty, kolegy či hosty od nás i ze zahraničí.

S odstupem času s překvapením zjišťuji, že se výše zmíněné obavy ukázaly jako liché a že se období druhé poloviny roku 2009 – prakticky ihned po nastěhování do nového areálu – stalo jedním z nejrůznějších a nejpłodnějších, jaké kdy náš elektroanalytický tým pamatuje. Nyní zpět k dění ve čtvrtém patře budovy HB/C, kde EAS od poloviny loňského roku sídlí. Dnes si už nevzpomínám, kdo z mimopardubických kolegů jako první zvědavě – a možná i trochu závistivě – nahlédl do našich novotou vonících laboratoří a pracoven. Postupně – většinou ještě během letních měsíců – přicházeli na „exkurzi“ další a další hosté, přičemž si už nevybavuji ani tak konkrétní tváře, jako spíše jejich zážitky z bloudění po rozsáhlých chodbách nového areálu či popojíždění „mluvícími“ výtahy po jednotlivých budovách a patrech, a to stylem „pokus/omyl“.

Dobře si však vybavuji, kdo byl v nových prostorách našim prvním zahraničním hostem a zároveň prvním reálným experimentátorem v právě zprovozněných laboratořích. Šlo o mladou kolegyni z Litvy, Dr. Giedre Grincienė z Ústavu elektrokatalýzy ve Vilniusu, která si plně užívala vymožeností vlastní laboratoře a u nás strávila při práci na vývoji a testování nových typů nertuťových elektrod přibližně měsíc. Zhruba ve stejné době k nám v rámci bilaterálního projektu programu „Kontakt“ přicestoval ze Slovinska Dr. Samo Hočevar z lublaňského Národního ústavu chemie spolu se svou německou

elektroanalytická skupina s hosty ze Slovinska a Japonska

účastníci semináře „Sensing in Electroanalysis“

postgraduální studentkou. Narozdíl od litevské badatelky, která byla v Pardubicích poprvé, je kolega ze Slovinska našim soupeřem již od konce devadesátých let, takže si mohl působení v novém areálu vychutnávat dvojnásob. (V dobách nedávno minulých byl podobný souběh hostujících badatelů oříškem a obvykle i příležitostí k pověstné české improvizaci. Mnohdy jsme jen díky ní byli schopni ve staré budově zajistit příslušná pracovní místa a alespoň trochu důstojné podmínky k práci.) Shodou okolností jsme pak v tomto období uvítali ještě čtvrtého hosta, kterým byl Prof. Yúkió Nagaosa z Univerzity Fukui (Japonsko) s manželkou, přičemž pro oba to byl i premiérový pobyt na území naší republiky. Touto srdečnou –

a musím dodat i velmi operativně zajištěnou – návštěvou jsme položili základy k první konkrétní spolupráci s obdobně orientovaným pracovištěm ze Země vycházejícího slunce. A plody této iniciativy sklízíme již nyní – v době, kdy píšu tyto řádky, právě ve Fukui zahajují své měsíční stáže naše dvě mladé vědecké pracovnice Ing. Lucie Baldrianová a Ing. Eva Tesařová.

Uplynulo jen několik týdnů od odletu japonského páru a bylo krátce po odjezdu kolegů ze Slovinska a Litvy, když jsme měli další příležitost k posílení našich zahraničních kontaktů, v tomto případě v rámci sítě programu CEEPUS, koordinované prof. Vytřasem. Již tradičně na sklonku roku – tentokrát již v polovině listopadu – byl na pořadu seminář „Sensing in Electroanalysis”, který organizuje vedoucí naší skupiny společně s dlouholetým kolegou a přítelem prof. Kurtem Kalcherem ze Štýrského Hradce. Při této akci se pravidelně setkáváme s kolegy z celé Evropy a ani letos tomu nebylo jinak – v Pardubicích jsme v polovině listopadu přivítali elektroanalytiku a biochemiku ze sousedního Polska (z Lodže a Krakova), z Nového Sadu (Vojvodina, Srbsko) a rumunského Brašova. Začátkem prosince jsme ještě uvítali prof. Alexandra Kuhna z Univerzity Bordeaux I, který nás navštívil pod hlavičkou programu Barrande (dlužno říci, že u prof. Kuhna v uplynulých letech pracovala naše doktorandka Ing. Veronika Urbanová v rámci tzv. dvojího školitelství). Činorodé období druhé poloviny roku 2009 pak symbolicky podtrhlo závěrečné prosincové bilancování, kdy jsme počítali „čárky” – publikace v impaktovaných časopisech, příspěvky do sborníků, prezentace na konferencích i další výstupy; ve většině kategorií byly konečné součty rekordní. A vesměs všichni jsme se shodli na tom, že zásadní měrou se o to zasloužily pečlivě udržované

mezinárodní kontakty, ale velkým dílem k tomu přispěly i badatelské podmínky v novém areálu. Těší nás, že podobně jako jsme v polistopadových letech jezdili čerpat zkušenosti „do světa” my, přijíždějí dnes mladí zahraniční kolegové k nám.

Právě poznání, že prakticky ihned po náročném přestěhování se aktivity naší skupiny rozjely jako dobře řízený express, bylo i hlavním impulsem k sepsání těchto řádků. Byl bych nerad, kdyby můj příspěvek vyzněl jako glorifikace jednoho konkrétního vědecko-výzkumného pracoviště naší fakulty, ale na druhé straně neskrývám, že odráží mé sympatie a upřímné poděkování všem, kteří se zasloužili o vybudování nového komplexu v Polabinách. Víím, o čem mluvím. Na svých četných cestách a pobytech napříč Evropou jsem poznal vysokoškolské instituce na opravdu špičkové úrovni, pracoviště spíše průměrná, ale i místa, kde naši pedagogičtí a vědečtí kolegové působili doslova v tristních podmínkách. Ve srovnání s tím vším jsem na náš nový areál pyšný. (A to i přesto, že i zde lze nalézt nějaké ty „mouchy” a třeba v parných letních měsících tu mnozí nezažíváme zrovna příjemné chvílky.)

Snad to nebude znít velikášsky, když své řádky zakončím zamyšlením, že třeba právě aktivity a poslední výsledky naší elektroanalytické skupiny mohou posloužit jako příklad, jak nejmodernější zázemí, které máme nyní k dispozici, může dále zkvalitnit vědecko-výzkumnou práci a jak se působení v nových – a nebojím se říct takřka luxusních – podmínkách výrazně promítá do konkrétních výsledků. Využijme toho a vylepšeme ještě již tak zavazující reputaci naší fakulty!

prof. Ing. Ivan Švancara, Dr.
Katedra analytické chemie FChT

Den GIS 2009 na Fakultě ekonomicko-správní

Den geografických informačních systémů je významný osvětový - informační den, během něhož specialisté na geografické informační systémy (GIS) informují laickou veřejnost o tom, co je GIS a jak tato bezesporu důležitá technologie ovlivňuje náš život. Cílem „Dne GIS” je především celosvětově popularizovat technologii geografických informačních systémů, která umožňuje zpracovávat prostorové informace, analyzovat a vizualizovat je, čímž přispívá k lepšímu poznání podmínek a souvislostí mezi jevy na Zemi. Nejčastějším výstupem z GIS jsou mapy, se kterými se setkáváme každý den.

Den GIS připadl na fakultě na 20. listopadu 2009, celosvětově byl Den GIS 18. listopadu 2009. Tuto akci podporuje Fakulta ekonomicko-správní každoročně. Den GIS organizoval ústav systémového inženýrství a informatiky a oddělení pro vzdělávací činnost fakulty. Akce se rovněž zúčastnil Ing. Oldřich Mašín z oddělení krizového řízení Pardubického kraje. Přednášeny tedy byly nejen obecné principy geoinformačních technologií, ale prezentace obsahovala i ukázky aplikací a fotografií z reálných situací zdejšího regionu.

Prezentace technologie geografických informačních systémů proběhla v pěti šedesátiminutových blocích. První část prezentace vysvětlovala základní pojmy, demonstrovala základní funkce a ukázala nejruznější aplikace v řadě odvětví lidské činnosti. Dále bylo předneseno využití dat pořízených metodami dálkového průzkumu Země. Následovalo představení nejrozšířenějších GIS softwarů na našem trhu. Velké oživení přinesla prezentace GPS. Závěrečným blokem byla prezentace práce oddělení krizového řízení Pardubického kraje. Představeny byly používané mapové podklady, datové

sady, software a aplikace, které byly doloženy bohatou fotodokumentací. Studenti viděli použité mapové podklady a pořízené fotografie z několika akcí v Pardubickém kraji (například destrukce střechy elektrárny Opatovice, sněhová kalamita v únoru až březnu 2006, sesuv svahu na státní komunikaci u portálu Hřebečského tunelu, nález nelegálního skladu nebezpečných chemických látek a odpadů ve Chvaleticích, ptačí chřipku v uzavřených chovech v obcích Tisová, Nořín, Kosořín, Netřeby). Následovala praktická ukázka zjištění, zda hledaný adresní bod leží nebo neleží v záplavovém území. Největší zájem o akci byl z řad středních škol, proto poslední přednáška prezentovala možnosti studia na Fakultě ekonomicko-správní.

Prezentaci navštívilo osmdesát sedm studentů a sedm pedagogů (Gymnázium Pardubice Mozartova; Gymnázium Pardubice Dašická; DELTA – Střední škola informatiky a ekonomie). Návštěvníci

si z přednášky také odnesli informační materiály o geoinformačních technologiích a rovněž reklamní předměty fakulty.

Mgr. Pavel Sedlák, Ph.D.

Ústav systémového inženýrství a informatiky FES

Přednáška o vesmíru na univerzitě

Ve čtvrtek 25. února se na naší univerzitě – v posluchárně A2 univerzitní auly – uskutečnila od 17 hodin přednáška „Z čeho je vesmír? Temná hmota a temná energie“.

Přednášku prof. RNDr. Jana Novotného, CSc. z Přírodovědné fakulty Masarykovy univerzity v Brně organizovala pardubická pobočka Jednoty českých matematiků a fyziků, Ústav matematiky Fakulty ekonomicko-správní a Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera.

K tématu přednášky za její organizátory Ing. Dušan Čermák, Ph.D. dodal:

„Přelom tisíciletí nebyl příliš bohatý na objevy v mikrofyzičce a na pokrok ve snahách o jednotnou teorii, zato však přinesl převrat v názorech na složení vesmíru. Zdá se velmi pravděpodobné, že formy hmoty a energie známé z laboratoří a tvořící

hvězdy mají jen malý podíl na současném složení a chování vesmíru. Přednáška se zabývá historií moderní kosmologie, jejím dnešním stavem a perspektivami se zřetelím k otázce položené v názvu.“

Přednášející prof. RNDr. Jan Novotný, CSc. působí na Ústavu fyzikální elektroniky Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity. Hlavní oblastí jeho práce je teoretická, matematická a relativistická fyzika. Prof. Jan Novotný se kromě klasické fyziky věnuje hlouběji i filosofii a přednáší předměty zabývající se vztahem filosofie a fyzikálního obrazu světa.

Přednáška byla otevřena pro všechny zájemce – nejen z univerzity, ale i z řad široké či odborné veřejnosti.

Ing. Dušan Čermák, Ph.D.

Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP

Patnácté kolokvium na Dopravní fakultě Jana Pernera

úvodní slovo Ing. Jana Komárka, generálního ředitele SŽDC, s. o.

Ve čtvrtek 29. listopadu 2009 se v Pardubicích konalo, pod záštitou děkana Dopravní fakulty Jana Pernera prof. Ing. Bohumila Culka, CSc. a generálního ředitele SŽDC, s. o., Ing. Jana Komárka, tradiční kolokvium ŽelAktuel 2009. Pro letošní rok bylo zvoleno téma „Racionalizace provozu a dopravní infrastruktury na nekoridorových tratích“. Organizátorem kolokvia byl Institut Jana Pernera, o. p. s.

Kolokvium zahájil krátkým projevem a přivítáním odborný garant kolokvia prof. Ing. Vlastislav Mojžíš, CSc. Krátkou zdravici pronesl děkan dopravní fakulty prof. Ing. Bohumil Culek, CSc. Zahájení kolokvia doplnil svým vystoupením Ing. Jan Komárek, který shrnul současnou situaci na SŽDC, s. o., a její vztah k mimokoridorovým

účastníci konference

tratím. Celým kolokviem jako moderátor provázel Ing. Edvard Březina, CSc.

Kolokvia se zúčastnili odborníci z MD ČR, SŽDC, s. o., ČD, a. s., ČD Cargo, a. s., Žilinské univerzity v Žilině a Univerzity Pardubice.

Prvním přednášejícím byl prof. Vlastislav Mojžíš, který účastníky seznámil s projektem „RACIO“, tedy s projektem Racionalizace dopravního provozu a dopravní infrastruktury na mimokoridorových tratích. Projekt je řešen na katedře technologie a řízení dopravy. Jeho vystoupení doplnily přednášky členů katedry Ing. Bulíčka, Ing. Mazače, Ing. Nachtigalla a Ing. Zemana. Jednotliví přednášející se ve svém projevu zaměřili na podrobnější výsledky a úskalí, se kterými

se setkali během řešení projektu. Přednášky týkající se projektu tak zaplnily celou první část konference.

Ve druhé části přišli ke slovu zástupci ze zahraničí a zástupci jednotlivých společností. Ze zahraničí, konkrétně ze Žilinské univerzity v Žilině, vystoupil prof. Ing. Petr Cenek, CSc. s příspěvkem „Možnosti úspor infrastruktury racionalizací druhotného třídění“, který byl zaměřen na optimalizaci činnosti seřadovacích stanic. Další příspěvek, který se zabýval problematikou slovenské železnice, byl příspěvek s názvem „Nástroje managementu železniční infrastruktury“ od doc. Ing. Jozefa Gašparíka, Ph.D. Za SŽDC vystoupili Ing. Pavel Skála (Optimalizace rozsahu infrastruktury), Ing. Radim Brejcha (Nové projekty v regionální železniční dopravě Plzeň-

ského kraje), Ing. René Amcha a Ing. Pavel Krýže, Ph.D. (Optimalizace rozsahu infrastruktury na mimokoridorových tratích). Za ČD přednesl příspěvek Ing. Jan Hrabáček (Regionální doprava na železnici v systému veřejné dopravy).

Na závěr kolokvia proběhla diskuse k dané problematice, jejímž závěrem byla proklamace, že ke správnému fungování železnice je potřeba dialog mezi správcem dopravní infrastruktury a dopravci.

Kolokvium zhodnotil a účastníkům poděkoval prof. Vlastislav Mojžíš. Další kolokvium „ŽelAktuel“ se uskuteční na podzim tohoto roku.

Ing. Ivo Hruban a Ing. Aleš Zeman
Katedra technologie a řízení dopravy DFJP

V. mezinárodní kongres germanistů v Seville

Metropole španělské Andalusie, multikulturní Sevilla, přivítala letošní 5. oficiální mezinárodní kongres germanistů (celkově již osmý) nejen dosti nevyrovnaným a celkově spíše chladným a deštivým, vysloveně „germanistickým“ počasím, ale tentokrát mimořádně i malým zemětřesením pár hodin před zahájením kongresu 16. prosince 2009 ve 2:30 hodin. Epicentrum bylo naštěstí asi 100 km od portugalského mysu Cabo de San Vicente na jihozápadním cípu země (přesně 36,44 severní šířky a 10,04 západní délky) a jeho síla jen 6,3 Richterovy stupnice, takže většinu účastníků pouze předčasně probudilo, jiných škod nenapáchalo a kongres mohl nerušeně zahájit i pokračovat až do svého zakončení 18. prosince 2009 v impozantních prostorách centra starodávné Universidad de Sevilla, bývalé továrny Real fábrica de tabacos. K malému zemětřesení se schylovalo i ve španělské vnitřní politice, neboť právě o víkend před kongresem uspořádalo Katalánsko zatím jenom neoficiální referendum o odtržení od Španělska, a to především kvůli finančním odvodům do chudších částí země. Na kongresu se tento fakt nijak neprojevil, takže organizátoři z Ústavu germanistiky Filozofické fakulty Univerzity Sevilla, který slavil letos jubilejní 25. rok své existence, podpoření andaluskou vládou, děkanátem fakulty a konzulátem Spolkové republiky Německo v Seville, připravili jako vždy nabitý program obsahující 99 odborných referátů a přednášek protagonistů španělské, evropské i světové germanistiky, přičemž zastoupeny byly 3 kontinenty (vedle Evropy i Asie a Afrika) a 20 zemí. Při moderování, do něhož byli letos zapojeni i všichni pardubičtí účastníci, se v jednotlivých sálech vystřídalo 17 moderátorů a celou akci využila i řada dalších germanistů, studentů a doktorandů, kteří se kongresu zúčastnili pouze pasivně bez vlastních příspěvků. Všichni přispěli svým dílem

zahájení kongresu (zleva): Prof. Dr. Rafael Lopez-Campos Bodineau – děkan FF Univerzity Sevilla, Dr. Eva Parra Membrires – vedoucí katedry germanistiky, Dr. Berthold Johannis – generální konzul SRN, moderátor, Dr. Oleg Poldin – host z univerzity Nizhniy Novgorod, Prof. Dr. Fernando Magallanes Latas – hlavní organizátor kongresu

k tradičně vstřícné a přátelské atmosféře kongresu se zájmem o téma a činnost kolegů, věcnými nekonfrontačními dotazy bez zbytečného exhibicionismu nebo inteligentními a kultivovanými diskusemi po některých příspěvcích.

Letošní kongres se nesl v poněkud slavnostním duchu díky čerstvému ocenění německé kinematografie udělením ceny Evropské filmové akademie za nejlepší evropský film roku – Bílá stuha (plus cenu za scénář a režii) – režiséru Michaelu Hanekeovi z 12. prosince 2009 a také samozřejmě díky nejvyššímu uctění německy psané literatury, udělení Nobelovy ceny za literaturu za rok 2009 německé autorce narozené v rumunském Banátu, Hertě Müllerové, takže téma věnovaná právě filmu, beletrii, esejům, žurnalistice a vůbec literárním textům, doplněná opět pod vlivem bilingvního a bikulturního příkladu Herty Müllerové o časté příspěvky, týkající se interkulturních nebo politických komplexů (např. problém ztráty domova, literárního fenoménu tzv. migrantské literatury v německy mluvících zemích), převažovala nad příspěvky lingvistickými (frazologie, onomastika, dialektolo-

gie), didaktickými, historickými, komparativními nebo obecně kulturními.

Germanistika České republiky byla zastoupena příspěvkem PhDr. Renaty Cornejo „Eine Suche nach Glück. Eine (E)Migrationsgeschichte über die Liebe und das Schreiben“ z Univerzity Ústí n. L. a třemi příspěvky Univerzity Pardubice. O německých a českých příjmeních („Deutsche und tschechische Familiennamen. Ein kontrastiver Blick auf zwei unterschiedliche Klassifikationssysteme“) zasvěceně referovala Mgr. Bianca Beníšková, Ph.D. Přednáška „Zugreise mit Franz Kafka über die böhmisch-bayerische Grenze“ Mgr. Lenky Matuškové, Ph.D. se týkala česko-bavorského sousedství a autor tohoto textu seznámil účastníky kongresu v příspěvku „Adolf Burger – der letzte legendäre Geldfälscher des Dritten Reiches“ s existencí padělatelské dílny na falšování britských bankovek v koncentračním táboře Sachsenhausen, osudem Adolfa Burgera jako pravděpodobně posledního žijícího aktéra „Akce Bernhard“ a s memoárovou, dokumentární a beletristickou literaturou, vydanou k tomuto tématu.

dr. Čapek přednáší

Součástí kongresu byla i noční prohlídka Alcázarů, hradu a sídla španělských králů, s nádhernou vnitřní výzdobou a úchvatnými zahradami i diskuse s kolegy ze zastoupených zemí o situaci a aktuálních problé-

dr. Benišková přednáší

mech germanistiky a nesmělo chybět ani závěrečné několikrát vřelé poděkování hlavnímu organizátoru všech dosavadních kongresů, germanistovi a profesorovi sevillské univerzity Fernandu Magallanesovi Lata-

dr. Matušková přednáší

sovi, díky němuž se toto každoroční setkání může v takovém rozsahu, kvalitě a atmosféře konat.

*PhDr. Jan Čapek, Ph.D.
vedoucí Katedry cizích jazyků FF*

Profesorka Janáčková hostem kolokvia na Fakultě filozofické

Dne 24. listopadu 2009 se uskutečnilo v prostorách Fakulty filozofické Univerzity Pardubice doktorské a magisterské kolokvium zaměřené na problematiku funkčnosti literatury v závěrečné fázi vzniku moderního českého národa, především pak na tvorbu „družiny májové“ a genderový aspekt postžitelný v dílech některých z autorů. Hlavní slovo měla na kolokviu nazvaném „Dědictví obrozenectvého mýtu a gender v kontextu generace májovců“ odborné i laické veřejnosti známá paní profesorka PhDr. Jaroslava Janáčková, CSc. Dozvědět se nové informace a proniknout do světa „lidí od pera, jež se neustále o něco přou“ přišlo do videomístnosti ve 13. patře Fakulty filozofické velké množství posluchačů: kdo se nedostavil včas, nedočkal se židle.

Kolokvium úvodním slovem zahájila a přítomné posluchače a posluchačky přivítala prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc., která zároveň nastínila odborný životopis profesorky Janáčkové.

Navzdory momentální hlasové indispozici přednesla profesorka Janáčková své teze a myšlenky s nepochybnou profesionalitou a odborným náhledem. Posluchači tak měli možnost dozvědět se více nejen o kulturním a vlasteneckém „podhoubí“ dlouhého 19. století, ale také o inspiračních zdrojích samotného vzniku májové družiny. Pozornost byla věnována především postavě Karla Hynka Máchy a jeho – dobovým literárním diskurzem nepřijatelnému – básnickému počínu Máj; stejně důkladně se hovořilo i o „českém“ teologovi a matemati-

kovi, který byl „májovcům“ druhým inspiračním zdrojem, o Bernardu Bolzanovi. V souvislosti s tématem kolokvia zazněla i jména dalších představitelů generace májovců, jakými byli Jan Neruda či Karolina Světlá; paní profesorka věnovala pozornost programovým tezím a cílům májovců a jejich literárním a vlasteneckým snahám. Věnovala se rovněž akceptaci literárního tvůrce jako subjektu, prostředníka životních zkušeností transformovaných a formulovaných do literárních děl. Jednou z nejvýraznějších problematik je tzv. vertikální rovina recepce, ve které se vytváří vztah mezi tvůrcem a recipientem, zasahující do celkového vnímání předloženého textu.

Na diskusi k přednášce prof. Janáčkové navázal bývalý student paní profesorky, dnes

člen Katedry literární kultury a slavistiky Fakulty filozofické UPa, PhDr. Ivo Říha, Ph.D. Svůj příspěvek zaměřil na vlastenecky-výchovné aspekty díla Karoliny Světlé, zřetelné především v jejích tzv. ještědských románech. Zabýval se i poetikou ženské literární postavy a vztahem milostné tematické linie a vlastenecké tematické linie a jejich

antagonismem či symbiózou v dílech Světlé. I zde se předložené závěry setkaly s ohlaselem a diskuse se příjemně protáhla, především díky vynikající kooperaci paní profesorky a doktora Říhy. Jsme rádi, že Univerzita Pardubice mohla přivítat tak významnou osobnost, jakou profesorka Janáčková je. Fakulta filozofická

zajistila kolokviu příjemné a kvalitní zázemí, takže proběhlo na adekvátní akademické úrovni. Navíc se uskutečnilo přesně v den narozenin paní profesorky, což dodalo celé akci mile osobní ráz a všem účastníkům nabídlo možnost jubilančně poblahopřát.

*Renata Bohačková a Kristína Ljubková
studentky navazujícího magisterského studia
oboru Kulturní dějiny FF*

Studentská konference oboru Humanitní studia

Ve středu 17. února 2010 se v Aule Arnošta z Pardubic uskutečnila studentská konference oboru Humanitní studia Fakulty filozofické Univerzity Pardubice. Tato akce byla organizována budoucími absolventy 3. ročníku pod záštitou vedoucí katedry věd o výchově PhDr. Mgr. Ilony Moravcové, Ph.D.

Mezi pozvanými hosty se nacházeli jejich potencionální zaměstnavatelé ze státní i soukromé sféry, studenti Univerzity Pardubice i ostatní laická veřejnost.

Studenti v sedmiminutových blocích prezentovali své dosavadní studijní a pracovní úspěchy za pomoci promítaných prezentací. Samotná akce i příprava její realizace byla pro studenty velkou zkušeností. Lze říci, že

z akce panovala všeobecná spokojenost, a proto je možno považovat ji za úspěšnou. Přestože pro většinu studentů byla toto první zkušenost s veřejným projevem před

publikem, všichni to zvládli bez větších obtíží a mohou na sebe být pyšní.

*Libuše Kaiserová (hlavní koordinátorka)
a Pavel Adamec (koordinátor)
studenti 3. ročníku oboru Humanitní studia FF*

10. ročník „Školy hmotnostní spektrometrie“

V termínu 14. až 18. září 2009 se v malebném prostředí sečské přehrady v hotelu Jezerka uskutečnil jubilejní 10. ročník „Školy hmotnostní spektrometrie“ pořádaný Katedrou analytické chemie Fakulty chemicko-technologické a Spektroskopickou společností Jana Marka Marci. Tento ročník volně navazoval na předchozí a celý týden kurzu byl věnován pokročilé interpretaci hmotnostních spekter, která byla opět rozdělena na tři základní okruhy: a) interpretace hmotnostních spekter měřených elektronovou ionizací s využitím v GC/MS, b) interpretace hmotnostních spekter organických látek měřených měkkými ionizačními technikami s využitím v HPLC/MS, c) interpretace hmotnostních spekter peptidů a pro-

teinů. Kromě těchto cvičení byly součástí prakticky orientované přednášky zabývající se kromě jiného kvantitou v hmotnostní spektrometrii, matričními efekty a potlačením odezvy, optimalizací HPLC/MS a GC/MS metod, hmotnostní spektrometrií s vysokým rozlišením, hmotnostní mikroskopií, anorganickou hmotnostní spektrometrií a také aplikacemi těchto technik na vybrané třídy látek. Organizaci školy tradičně podpořily firmy Applied Biosystem, Bruker Daltonics, HPST, Thermo Scientific a Waters, takže kromě odborného programu byl zajištěn i bohatý společenský a sportovní program. Plné verze přednášek a seminářů byly jako vždy zahrnuty do sborníku (editoři: prof. Ing. Michal Holčapek, Ph.D., Ing. Miroslav

Lísa, Ph.D. a Ing. Robert Jirásko, Ph.D., ISBN 978-80-7395-167-2), který vydala Univerzita Pardubice. Další, již 11. ročník „Školy hmotnostní spektrometrie“ se uskuteční 22. až 24. září 2010 (<http://holcapek.upce.cz/conferences.htm>) v hotelu Horizont v Peci pod Sněžkou a bude orientován na novinky v oblasti hmotnostní spektrometrie.

Ing. Robert Jirásko, Ph.D.
Katedra analytické chemie FChT

pohled na přehrada Seč

Pardubický kraj zná svého krále chemie

Ve čtvrtek 4. února bylo v Aule Arnošta z Pardubic vyhlášeno čtrnáct nejlepších řešitelů třetího ročníku soutěže „Hledáme nejlepšího mladého chemika“. Slavnostního předávání cen se zúčastnili nejen výherci a jejich rodinní příslušníci, ale i představitelé partnerů, základních škol, Pardubického kraje a města Pardubic. Největší radost měla pravděpodobně Základní škola Nadporučíka Eliáše z Pardubic.

Jména čtrnácti nejlepších vítězů byla tajná až do poslední chvíle, o to napínavější bylo postupné odtajňování výsledků, které se konalo v režii Střední průmyslové školy chemické v Pardubicích. Slavnostní večer se konal v aule Univerzity Pardubice a sto přítomných hostů celý večer bavila moderátorská dvojice složená ze studentů SPŠCH – Tereza Borůvková (3. ročník) a Zdeněk Musílek (4. ročník).

Úvodní slovo letos k talentovaným mladým chemikům pronesla Ing. Jana Šedová, zástupkyně ředitelky SPŠCH, která zde zastupovala nemocnou paní ředitelku Ing. Miroslavu Katzerovou. „Tímto bych chtěla jménem SPŠCH Pardubice poděkovat všem sponzorům a mediálním partnerům, kteří projekt v letošním roce podpořili. Zároveň bych chtěla vyjádřit své poděkování také všem základním školám, které se do soutěže pravidelně zapojují. Největší radost máme ze vzrůstajícího zájmu ze stran základních škol,“ uvedla mimo jiné Šedová.

Vítězem soutěže se stal Jiří Kulhánek, žák 9. třídy ze Základní školy Nadporučíka Eliáše v Pardubicích. Cenu novému králi chemie předali prof. Ing. Petr Kalenda, CSc., proděkan pro pedagogiku Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice, a Ing. Jaroslav Deml, primátor města Pardubic. Vrcholem večera byla korunovace nového krále. Korunu novopečenému králi předala Tereza Svědříková, vítězka loňského ročníku soutěže, která taktéž reprezentovala Základní školu Nadporučíka Eliáše.

Druhé a třetí místo obsadili žáci Základní školy Sezemice. Cenu za druhé místo Janu Plecháčovi předal pan Michal Kaněra, ředitel divize neživotního pojištění ČSOB Pojišťovny, a. s., a Ing. Jana Pernicová, členka Rady Pardubického kraje. Tomáš Kourřilek, třetí nejlepší mladý chemik, převzal ocenění z rukou Mgr. Tomáše Krejčíka, personálního ředitele rafinérie PARAMO, a. s., a Ing. Jiřího Reisse, zástupce Svazu chemického průmyslu České republiky.

V rámci soutěže „Hledáme nejlepšího mladého chemika“ byly vyhlášeny i výsledky tří doprovodných soutěží. Zlaté pero PARAMA za svou pohádku „Nejdramatičtější závod NASCAR všech dob“ získal Matouš Paukovič ze Základní školy Nadpor. Eliáše, na druhém místě se umístila Tereza Marešová taktéž ze Základní školy Nadpor. Eliáše. Třetí nejlepší autorkou pohádky se stala Veronika Pitrová ze

nejlepší mladý chemik Jiří Kulhánek je ze ZŠ Nadporučíka Eliáše

na správný průběh korunovace nového krále chemie Jiřího Kulhánka dohlížejí primátor Ing. Deml a proděkan FChT prof. Kalenda

Základní školy Proseč. Mladí autoři kromě věcných cen získali pozvání na exkluzivní exkurzi do redakce Pardubického deníku. Nejúspěšnější školou třetího ročníku soutěže se na základě výsledků svých žáků stala již zmiňovaná Základní škola Nadpor. Eliáše z Pardubic. Cenu ČSOB Pojišťovny pro nejúspěšnější základní školy z rukou Michala Kaněry, zástupce ČSOB Pojišťovny, a Jany Pernicové převzali ředitel školy František Němec a učitel chemie Petr Císař. „Chtěl bych tímto poděkovat našemu panu učiteli Císaři, který na naší škole chemii vyučuje, a jak se zdá, tak velmi dobře,“ vzdal hold svému učiteli ředitel Němec. Nejúspěšnější škola obdržela poukázku k nákupu knih a speciální cenu ČSOB Pojišťovny, kterou byl šek na 10 000 korun.

Nejoblíbenějším učitelem chemie se stal Miloš Pechanec ze Základní školy Jiráskova z Vysokého Mýta. Ten získal nadpoloviční většinu ze všech došlých hlasů. Cenu mu předali pan Tomáš Dvořák, zastupující šéfredaktor Pardubického deníku, a primátor Jaroslav Deml. Nejoblíbenější učitel vyhrál víkendový pobyt v lázních pro dvě osoby, který do soutěže věnovaly Léčebné lázně Bohdaneč, a. s. „Věříme, že tento dar si pan učitel zaslouženě užije a načerpá zde další síly pro svou vynikající práci,” doufá Lenka Uskubová-Studená, vedoucí oddělení marketingu.

K nadějným chemikům promluvil také představitel města a kraje. Primátor Deml, který svou řeč začal netradičně oslovením „milí přátelé chemie a pyrotechniky”, poukázal na tradiční propojení města Pardubice, potažmo celého Pardubického kraje s chemiko-technologickým průmyslem. V odlehčeném tónu se nesla taktéž zdravotní rada Jany Pernicové, která se u mladých chemiků přimlouvala za objevení nových léků a účinně omlazující kosmetiky.

Mgr. Jana Kožená
organizační tým soutěže „Hledáme nejlepšího mladého chemika”
autor fotografií – Luboš Jeníček, Deník

Rychle a zběsile

Mnoho lidí si myslí, že tanec není pořádný sport. Vždyť každý přece dokáže na diskotéce tancovat klidně celou noc. To sice ano, ale to přešlapování na místě s kabelkou na rameni je něco jiného než naše téměř každodenní 90 minutové tréninky. Z vlastní zkušenosti můžeme říci, že titul, který jsme získaly, rozhodně vydřený byl.

Většina z nás tancuje už od 3 let v pohybovém studiu HROCH, ale titul mistra republiky jsme získaly poprvé. O to větší úspěch pro nás znamená výhra v hlavní kategorii (od 15 let), kde je konkurence opravdu vysoká. Soutěžní vystoupení trénujeme obvykle od září do března a v dubnu a květnu pak absolvujeme soutěže.

Celý náš úspěšný příběh se odehrál 23. května loňského roku v Plzni, kam jsme se probojovaly z mistrovství Čech. Taneční soutěž byla organizována Svazem učitelů tance a byla rozdělena do několika kategorií. Kategorie, ve které jsme získaly titul, se jmenuje „Disco dance formace” a naše vystoupení nese název „Rychle a zběsile”.

Hned dopoledne se konaly prostorové zkoušky, kde si všechny týmy vyzkoušely své vystoupení nanečisto. A v poledne vypukl boj o zlato. Jelikož nás bylo 10 v kategorii, musela soutěž být rozdělena do 2 kol. Po zjištění výsledků po prvním kole byla u nás v šatně obrovská radost, postoupily jsme do finále! Ve finále se utkalo 5 nejlepších vystoupení a po dotancování posledního šly všechny týmy na parket čekat na známky od porotců. Když postupně porotci odkrývali čísla k našemu vystoupení a my viděly 4 jedničky a jednu trojku, bylo vše jasné a my po sobě začaly skákat jako malé děti a užívaly si tu krásnou chvíli. Nakonec zazněla hymna a předali

nám medaile. Byl to krásný zážitek a doufáme, že se nám ho podaří splnit i tento rok.

Na závěr bychom chtěly ještě poděkovat celé naší skupině a hlavně trenérce Báře Němcové, která s námi má obrovskou trpělivost a díky které jsme skvělý tým.

Michaela Novotná
studentka bakalářského studia oboru Zdravotní laborant FChT
Zuzana Pávnová
studentka bakalářského studia oboru Informatika ve veřejné zprávě
FES

61. výstava v Galerii Univerzity Pardubice ANDREA TACHEZYOVÁ – KNIHY, TISKY, KRESBY

V úterý 2. února v 17:00 hodin byla v Galerii Univerzity Pardubice otevřena již 61. výstava – knih, tisků a kreseb Andrey Tachezyové.

Práci vystavující autorky, která se věnuje převážně kresbám, grafice, ilustraci a autorské knize, komentovala v programu k výstavě Marie Bergmanová takto:

„Současné tisky Andrey Tachezyové jsou přirozeným vyústěním několika dřívějších tematických a pracovních okruhů. V kresbách z první poloviny devadesátých let, které předcházely zájmu o velkoformátovou grafiku, se zřetelně prosazovalo vyprávění konkrétních příběhů.

Vztahy člověka k sobě samotnému, ke svému nejbližšímu okolí, se odehrávaly v jednoduchých výrazových zkratkách a vyhrocených mezních situacích.

Pro autorku určující příklon ke grafice, její důkladné a mnohaleté zkoumání grafických struktur, autorských postupů a velkoformátových tisků je spojeno s aktivní účastí ve sdružení Hraniční prostor, kde měla příležitost svoji práci konfrontovat při mnoha pracovních soustředěních. Prozatím poslední práce se výrazněji obrací ke konkrétní realitě, v letmých náznacích zaznamenávají krajinné motivy, in-

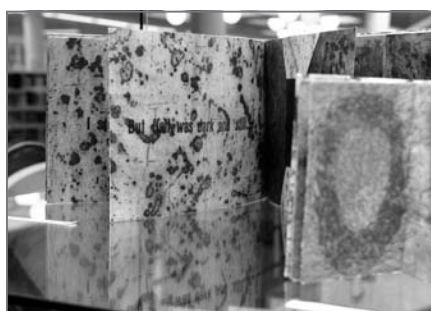
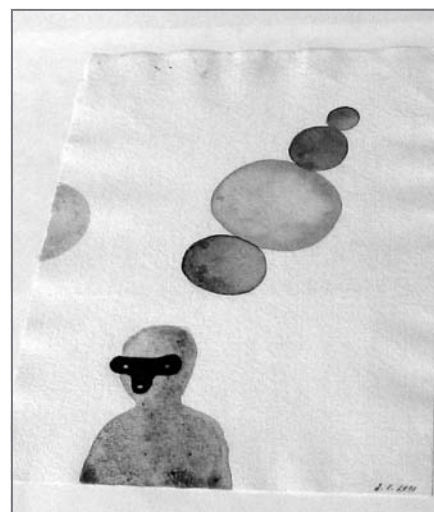
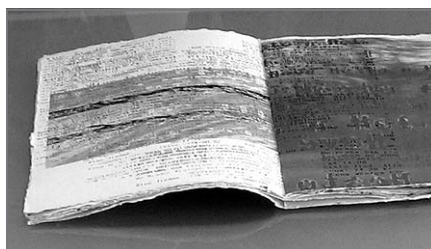
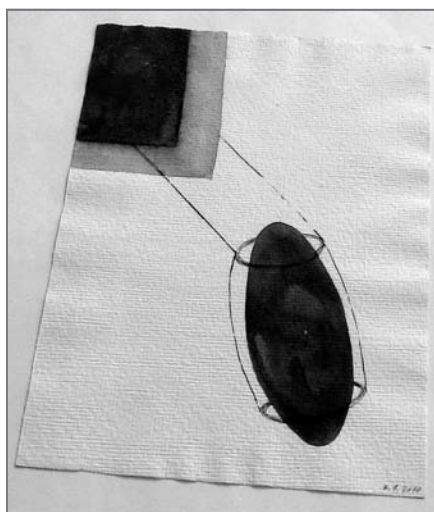
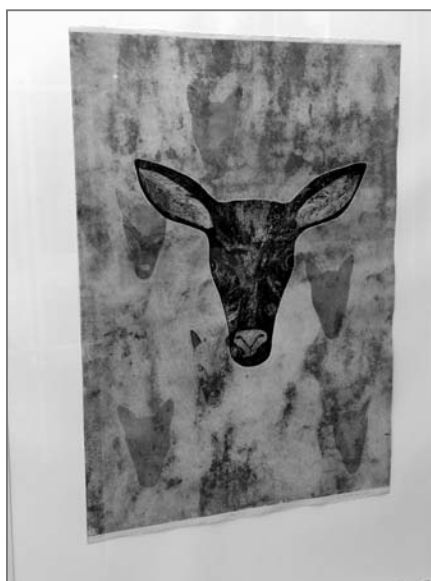

spirují se v zapomenutých zahradách a přibězích.

Zmíněná realita je víc než jasně připomenuta různými rostlinnými dekorativními detaily, což jsou především zapracované textilní fragmenty s kusy výšivek nebo krajek a pečlivě vykreslenými figurativními prvky, jako je třeba králik nebo poštolka. Od souboru *Arytmie* také pokračuje řazení a násobení zvolených motivů, dnes jejich opakování občas podpoří i užití zrcadlového tisku.”

Výstava Galerie Univerzity Pardubice je umístěna ve vestibulu Univerzitní knihovny a potrvá do 3. dubna. Je otevřena tradičně od pondělí do pátku od 8 do 18 hodin, v sobotu od 8 do 12 hodin. Vstup je zdarma.

(topo)

Studentské plesy opět tři...

Počty vysokoškoláků stále rostou, a tak se není co divit, že se pořádají plesy hned tři (20. února, 13. a 26. března) a o všechny je velký zájem. I letos se ABC klub na Olšinkách zaplnil tance – a zábavy chtivými studenty, některými pedagogy z našich fakult a zaměstnanci rektorátních útvarů.

Všichni se určitě dobře bavili a tančili, a to nejen díky dobré muzice, připravenému programu (předtančení tanečního klubu LIFE, trochu netradiční taneční vystoupení T-BASS a barmanská show mistra

barmana Petra Hurty), ale i moderátorovi Hitrádia Magic Honzovi Šindelářovi.

K tanci hrály jako v loňském roce hořická hudební skupina Ego Retro Music (hlavní sál) a DJ Dakr (kavárna). Samozřejmostí byla i tradiční půlnoční tombola, při které ti šťastnější z nás mohli vyhrát ceny drobné i hodnotné. Studentské plesy se i letos velmi povedly a nezbývá nám nic jiného než se těšit na příští rok.

(topo)

Sportovní klání zahraničních studentů

Poslední sobotní listopadové dopoledne minulého roku proběhla ve sportovní hale akce s názvem „Games Without Borders”. Členové Buddy programu, kteří se starají o zahraniční Erasmus studenty, zorganizovali sportovní klání, kterého se zúčastnili studenti z celé Evropy. Původně měl být turnaj souborem mezi zahraničními studenty naší univerzity a Univerzity Hradec Králové, ale nakonec bohužel tým z nedalekého Hradce nepřijel. Organizátoři se ovšem s touto skutečností lehce vypořádali a v „míčovém trojboji” se utkala čtyři družstva studentů UPa mezi sebou. Soutěžilo se ve volejbalu, fotbalu a streetbalu. Týmy byly vytvořeny náhodným výběrem, proto se spolu mohli setkat na jednom hřišti studenti z Turecka, Itálie, Polska, Slovenska, Řecka, ale i z dalekého Taiwanu. Hráči se mezi sebou domlouvali především v anglickém jazyce, ale vzhledem

k určité jazykové bariéře zde velkou funkci plnila neverbální komunikace a výstižná gestikulace. Zahraniční sportovce přišli povzbudit v hojném počtu fanoušci, také z Erasmus programu, kteří vytvořili výbornou atmosféru.

V tomto netradičním turnaji nebylo poražených, ale pouze vítězů. Už jenom proto, že byli studenti schopni vypořádat se s rozličnými jazyky, ale i kulturou. Pro některé z nich to bylo první setkání s volejbalovým nebo s basketbalovým míčem a první zkušenost se sportovní soutěží. Je skvělé, že je zahraničním studentům, kterých je na naší univerzitě v rámci programu Erasmus přes sto, umožněno zařadit se do sportovního života. Toto určitě nebyla poslední sportovní událost, kterou Buddy program připravil, proto už se těšíme na další akce a určitě vás o nich opět budeme informovat.

Mikulášský maratón v aerobiku

Necelý měsíc po úspěšné akci „Víkend s aerobikem” se studentky, které jsou vynavačkami cvičení, sešly na Mikulášském maratónu v aerobiku. Tento semestr se maratón konal těsně před mikulášskými oslavami, a to 2. prosince 2009. Děvčata se sešla v 17:00 hodin v tělocvičně naší univerzity a hned po úvodním slovu vedoucího katedry tělovýchovy a sportu Mgr. Tomáše Macase je již čekalo pět hodin rozmanitých forem aerobiku. Maratón zahájila vedoucí celé akce Mgr. Eva Čaladi svižnou lekcí aerobiku s tanečními prvky, v které se děvčata zahřála a naladila do dalších hodin. Po desetiminutové pauze, která byla mezi každou lekcí, plynule převzala slovo studentka Fakulty filozofické (FF) Lada Šolcová. Tuto sympatickou cvičitelku již studentky znají z hodin USK. Třetí lekce byla vedena úspěšnou reprezentantkou UPa v aerobiku Liou Jonovou z Fakulty ekonomicko-správní (FES). Po této hodině měla děvčata chvilku na oddech, v které zhlédla dvě vystoupení taneční skupiny z Pohybového studia Hroch z Pardubic. Velký úspěch měla čtvrtá hodina double aerobiku s Ivou a Editou Chalupníkovými, které svojí energií vlyly do děvčat sílu do poslední taneční lekce, a tou byla

očekávaná Zumba pod vedením Bc. Renáty Petráňkové. Na děvčata se nezapomněl přijít podívat samotný Mikuláš, který přinesl malé občerstvení a dárečky. Mikulášský maratón je každoročně akcí, jejíž výsledky se započítávají do Standarty rektora. Nebylo tomu jinak ani tentokrát. Cenné body pro své fakulty si mohly studentky připsat pouze v případě, že vydržely odcvičit celých pět hodin. Podle počtu zástupců jednotlivých fakult byla vyhodnocena celá soutěž. Po konečném součtu získaly nejvíce bodů studentky FES, hned v závěsu se umístila Fakulta chemicko-technologická (FChT) a třetí skončila FF.

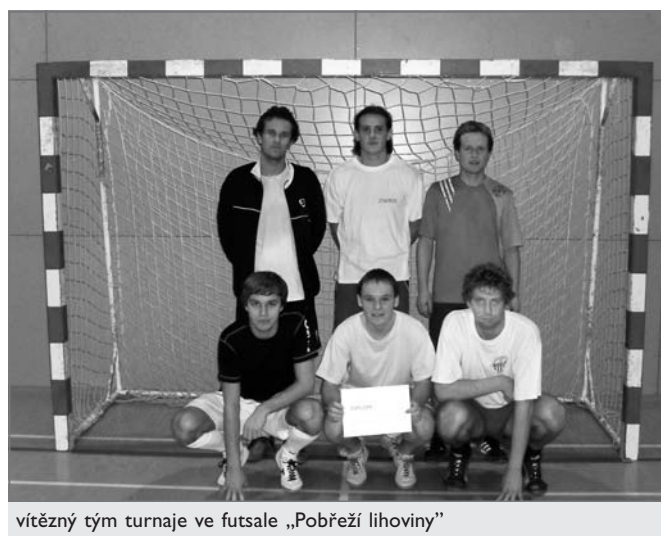
Studentky se na akci výborně připravily nejen po stránce fyzické, ale i estetické, a to oblečením a různými doplňky v černo-černé barevné kombinaci, což ještě zdůraznilo naladění do reje Mikulášů, čertů a andělů. Zájem byl opět nečekaně velký. Počet se vyšplhal na 130 účastnic a téměř 50 studentek vydrželo odcvičit celých pět hodin. Celá akce se nesla ve velmi příjemné náladě. Závěrem patří opět velké poděkování všem cvičitelkám, které si pro děvčata připravily zajímavé hodiny, a doufáme, že se na Aprílovém maratónu sejdem minimálně ve stejném počtu.

Novoroční sportování na univerzitě

První sportovní utkání na naší univerzitě v roce 2010 na sebe nenechala dlouho čekat. Hned v pondělí 4. ledna, po novoročních oslavách, si měli studenti možnost poměřit své síly ve dvou soutěžích, a to ve finálovém boji turnaje ve futsale a ve squashovém turnaji. Squash se konal ve sportovním centru IXI Club a celkem se zúčastnilo 9 studentů a 7 studentek. Poměrně velký počet přihlášených děvčat byl potěšující a zároveň překvapující. Je příjemné zjištění, že hráček squashu, které si chtějí změřit své síly ve vzájemných soubojích, každým rokem přibývá. Všichni přihlášení hráli ve dvou skupinách systémem „každý s každým“. Studentky hrály na dva sety do 11 bodů, studenti na dva vítězné sety také do 11 bodů. Dále pokračovali tři neúspěšnější z každé skupiny, a ti mezi sebou hráli o 1. až 6. místo, tentokrát vždy na dva vítězné sety. Po napínavých finálových a semifinálových bojích skončil v kategorii studentů na prvním místě Michal Janeček z Fakulty zdravotnických studií (FZS), na stříbrném místě se umístil Daniel Šiller z Fakulty ekonomicko-správní (FES) a bronzový skončil Jiří Janovský z Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP). První místo v kategorii studentek obsadila Šárka Medáčková, druhá skončila Alena Musilová a třetí místo uhrála nakonec Karolína Mandelíková, všechny sportovkyně jsou studentkami FES. Jako téměř všechna sportovní klání na Univerzitě Pardubice i tento turnaj je zařazen do soutěže Standarta rektora. Do těchto výsledků se počítají muži i ženy dohromady. Nejvíce bodů získala Fakulta ekonomicko-správní, na druhém místě se umístila Dopravní fakulta Jana Pernera a jako třetí bodující byla Fakulta zdravotnických studií. Zápasy měly opravdu vynikající úroveň, hráči předvedli svou bojovnost a touhu po vítězství. Je dobré, že je možnost využívat prostory centra IXI Club a že se studenti mohou účastnit sportů, pro které zatím není vybudované zázemí v tělocvičnách UPa.

Ve stejný den se v tělocvičně na katedře tělovýchovy a sportu dohrávala finálová skupina futsalového turnaje. Tato sportovní událost probíhala ve čtyřech termínech v průběhu zimního semestru a celé

vítězný tým turnaje ve futsale „Pobřeží lihoviny“

akce se zúčastnilo více jak 110 hráčů ve 12 týmech. Po dva listopadové večery a jeden prosincový podvečer tato družstva bojovala v jednotlivých skupinách, z kterých pak postupoval ten nejlepší tým do závěrečného utkání o medaile. Boje o postup byly napínavé a úroveň zápasů velmi vysoká. O tom svědčilo i překvapivé nepostoupení favorizovaného týmu „Rakety“, který vypadl v základní skupině. Finále dopadlo nakonec následovně. Jako třetí skončil tým s názvem „Vylitomyšláci“ z Fakulty restaurování (FR), na druhém místě se umístilo družstvo z FES „Moravinho“ a první místo vybojoval tým s názvem „Pobřeží lihoviny“ z DFJP. Vítězným fakultám se taktéž připsaly cenné body do soutěže Standarta rektora.

Studenti se v novém roce vrhli do sportování se zápallem. Doufáme, že se stejným nadšením budou navštěvovat další připravované akce a soutěže v tomto roce a že účast při turnajích bude stále větší a větší.

PARDUBICE OPEN – nohejbalový turnaj v tělocvičně naší univerzity

Sportovní areál Univerzity Pardubice mají možnost využívat nejen studenti, ale i široká veřejnost. Jedna z významných sportovních akcí, která se uskutečnila v sobotu 9. ledna 2010 v halách KTS, byl nohejbalový turnaj trojic Pardubice open, svým rozsahem jeden z největších v republice. Již druhý ročník této akce, kterou organizovala Tělovýchovná jednota Dynamo Pardubice, nabídl nohejbalová utkání týmů různé výkonnosti, od družstev hrajících okresní přebor až po extraligové týmy. Sobotní ráno zasáhla Českou republiku sněhová kalamita, proto se pořadatelé obávali menší účasti. Ale i přes bílé závěje na silnicích přijelo do Pardubic 36 týmů.

Pořadatelé využili obou našich tělocvičen, proto se mohlo hrát na pěti nohejbalových hřištích. Bylo vytvořeno osm skupin, z kterých první tým postupoval automaticky do dalších bojů. Družstva na druhém a třetím místě ve skupině sehrála vzájemné zápasy o postup do osmifinále. Dále se postupovalo vyřazovacím systémem play-off. Do čtvrtfinále pokračovalo osm týmů, z nichž nejlepší čtyři

dále do semifinále. Výtečnou atmosféru vytvořili nejen diváci, kteří přijeli své favority podpořit z dalekých krajů, ale i hráči samotní, kteří ve volných chvílích fandili svým protihráčům a zároveň přemýšleli o nejlepší strategii hry v dalších utkáních.

O třetí místo se nakonec popraly pražské týmy Start „B“ a Solidarita. Toto derby dopadlo vítězně pro Solidaritu a na druhý pražský tým zbyla medaile „bramborová“. Domácímu týmu a vítězi loňského ročníku Dynamo „A“ se tento rok nepodařilo propracovat ze základní skupiny, ale pardubičtí nemuseli zoufat, protože do boje o medaili nejčennější se probojoval tým Dynamo „B“. Ve finálovém zápasu se utkali s družstvem Modřice „A“. Přes snahu a obrovskou podporu publika nakonec skončili domácí borci na druhém místě. Konečně pořadí nakonec tedy dopadlo takto: 1. Exmost Modřice „A“, 2. Dynamo „B“ Pardubice, 3. Solidarita Praha.

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa
autorka všech sportovních příspěvků

Projev prof. Ing. Jiřího Mála, DrSc. rektora Univerzity Pardubice 2006 – 2010

Aula Arnošta z Pardubic – 15. února 2010

Rectores magnifici, spectabiles, honorabiles, cives academici carissimí, dámy a pánové, vážení a milí hosté.

Před čtyřmi lety jsem promlouval z tohoto místa a ve svém inauguračním projevu zmiňoval dva trendy, které lze v blízké budoucnosti očekávat. Prvním bylo výrazné zpomalení nárůstu počtu studentů a s tím spojená zvýšená konkurence v oblasti terciárního vzdělávání. Druhým trendem bylo užší propojení výuky s tvůrčí vědeckou prací při nutnosti respektovat mezinárodně uznávané standardy, které jsou definovány a přijaty odbornou komunitou, mají obecnou povahu a nejsou příliš závislé na konkrétních pracovištích. Stále jsem v hloubi duše přesvědčen o obecné platnosti obou zmíněných vývojových trendů. Život však bývá složitější a často příliš nerespektuje naše očekávání. K výraznějšímu zpomalení nárůstu počtu studentů v uplynulých čtyřech letech nedošlo, alespoň ne na naší vysoké škole. Stojí však jako výzva před námi a jistě to bude jedno z naléhavých témat blízké budoucnosti. Těsná vazba mezi výukou a tvůrčí činností však postupně nabývala většího významu a od letošního roku se významněji projevuje v systému financování výzkumu a vysokých škol.

Univerzita Pardubice v uplynulém období, kdy jsem měl tu čest stát v jejím čele, zaznamenala výrazný rozvoj v mnoha ohledech. Podařilo se úspěšně realizovat výstavbu nových tělovýchovných zařízení a výstavbu moderního areálu Fakulty chemicko-technologické. Souborně se jednalo o druhou nejrozsáhlejší investiční akci realizovanou v sektoru veřejných vysokých škol v posledních letech. Byly připraveny a podány tři projekty v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, které svým finančním rozsahem ještě o čtvrtinu převyšují zmíněnou investici. Kromě toho pokračovaly rekonstrukce a modernizace stávajícího univerzitního areálu. Vše bez zadlužení a při zachování finančního zdraví instituce, které je zejména v dobách ekonomických turbulencí pro budoucí rozvoj naprosto klíčové.

Dále se podařilo od města Pardubice odkoupit areál na nám. Čs. legií, kde před 60 lety vznikla a po 40 let se vyvíjela Vysoká škola chemicko-technologická, která se později stala pevným základem dnešní Univerzity Pardubice. Za velmi významný a důležitý krok z hlediska budoucího rozvoje univerzity osobně považuji získání

pozemků na pravém břehu Labe, které jsme získali bezúplatným převodem z majetku města Pardubice. Za tento krok, který podle mého názoru umožní rozvoj areálu Univerzity Pardubice na budoucích 50 let, vdčíme městské radě, zastupitelstvu města Pardubic, ale především panu primátorovi Ing. Jaroslavu Demlovi. Velmi si vážím jeho rozhledu, zájmu o vysoké školství, schopnosti vidět věci v souvislostech a upřímně mu děkuji za vše, co pro rozvoj města a univerzity vykonal.

Univerzita se vyvíjela rovněž z hlediska své vnitřní struktury. Na jaře roku 2006 byla slavnostně inaugurována Fakulta restaurování, která sídlí v Litomyšli, a do funkce instalován její první děkan. Od počátku roku 2007 byla uvedena v život Fakulta zdravotnických studií, která velmi úzce spolupracuje s Pardubickou krajskou nemocnicí. Následující rok byla založena Fakulta elektrotechniky a informatiky. Počátkem roku 2009 byl vytvořen nový vysokoškolský ústav Centrum materiálového výzkumu, který připravuje stejnojmenný projekt v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Ve všech případech zmíněných konstitutivních aktů se jednalo o završení dlouhodobého a pečlivě plánovaného procesu přípravy. Fakulty na Univerzitě Pardubice bez výjimky vznikají transformací již dříve existujících součástí, a to jen tehdy, když jsou zajištěny materiální a technické předpoklady vzniku a pokud lze s vysokou mírou pravděpodobnosti očekávat jejich finanční integritu a nezávislost.

V oblasti mezinárodních vztahů se podařilo navázat velké množství spoluprací se zahraničními partnery v zemích EU i zámorí. Počet zahraničních studentů překročil hranici 3 %. Jsem rád, že Univerzita Pardubice v roce 2009 obdržela od Evropské komise prestižní ocenění Diploma Supplement Label. Za velký úspěch považuji podepsání dohody o spolupráci s National Institute for Materials Science v japonské Tsukubě, která nám umožňuje vysílat naše studenty doktorských studijních programů na dlouhodobější výzkumné pobyty a podílet se na společných projektech s touto významnou výzkumnou institucí.

Počet studentů univerzity se za poslední čtyři roky zvýšil více jak o pětinu a v letošním akademickém roce přesáhnul hranici 10 tisíc studentů, kterou jsme před 10 lety společně s kolegy v tehdejší vedení univerzity s jistým rozechvěním odhadovali. Mimochodem, tehdy u nás studovalo přibližně 4 200 studentů. Je potěšující, že i při takto dynamickém rozvoji vzdělávacích kapacit univerzity nedošlo k poklesu výzkumných aktivit. Podle metodiky Rady pro výzkum a vývoj a inovace se Univerzita Pardubice z hlediska výsledků za pětileté období hodnocené v roce 2009 umístila na sedmém místě mezi vysokými školami v ČR. Stejně místo jí přísluší i podle absolutního počtu citací publikovaných prací podle Essential Science Indicators, a to za posledních 10 let. Přirozeně, ne všechny univerzitní součásti se rovnou měrou podílejí na těchto výsledcích. Co je však důležité, je vůle a schopnost se přizpůsobit novým podmínkám. Myslím, že se nám tu vždy dařilo dospět k dohodě, a to i ve velmi neklidných dobách, kdy dopředu nebylo jasné, v jakém rozsahu budou rozvojové aktivity univerzity financovány. Domnívám se, že šestinásobná výměna ministrů školství za poslední čtyři roky, vždy doprovázená většími či menšími změnami ve způsobu řízení rezortu, výmluvně hovoří o tom, co mám na mysli.

V poslední době se často hovoří o nutnosti změn způsobu řízení vysokých škol, o manažerském přístupu a o podnikatelských univerzitách. Jistě je dobré integrovat společné činnosti a manažersky efektivně je řídit, nastavit obecně platná, jednoduchá a jasně srozumitelná pravidla. Jsem však hluboce přesvědčen, že to, co je skutečnou esencí univerzit, se podle manažerských pravidel řídit nedá. Na čem nejvíce záleží a co v konečném důsledku podmiňuje kvalitu a renomé vysoké školy, jsou kvalitní a vysoce produktivní akademičtí pracovníci a jejich talentovaní studenti. Osobně jsem vždy vnímal svoje působení ve funkci rektora jako aktivního moderátora zájmů a rozvojových možností jednotlivých fakult při respektování dlouhodobých vizí směřování instituce. Velmi mi pomáhalo, že jsem nikdy nepřestal být pedagogem okouzleným výzkumnou prací, která ani na okamžik člověku nedá možnost si myslet, že pochopil vše, že je vše jasné, srozumitelné a snadno zařaditelné. Věřím ve slušnost, vzájemnou úctu k lidem, jejich myšlenkám a názorům a hlavně na respekt k odlišnostem.

Jsem velmi rád, že jsem měl možnost být rektorem Univerzity Pardubice. Chtěl bych poděkovat kolegyním a kolegům v České konfe-

renci rektorů za spolupráci a také za důvěru, kterou mi projevovali v průběhu uplynulých čtyř let. Opravdu si velmi vážím přátelských vztahů s univerzitami a výzkumnými organizacemi v České republice i v zahraničí, které se podařilo navázat a úspěšně rozvíjet. Velice děkuji svým nejbližším kolegům ve vedení univerzity, prorektorům, kvestorovi, paní kancléřce. Rád bych též poděkoval děkanům fakult a ředitelům vysokoškolských ústavů, a to jak těm současným, tak i minulým, se kterými jsem měl příležitost spolupracovat. Příjemně se mi pracovalo s kolegyněmi a kolegy na rektorátě a ve společných útvarech.

Mému nástupci ve funkci rektora prof. Ing. Miroslavu Ludwigovi, CSc. bych rád popřál hodně zdaru a úspěchů. Domnívám se, že jeho zkušenosti, které získal po dvě prorektorská a dvě rektorská období v čase zatím největšího růstu a rozvoje univerzity, mu umožní s přehledem zvládat i složité situace, které někdy život na univerzitě může přinést. Univerzitě Pardubice, jejímu vedení, fakultám, všem pracovníkům a studentům přeji prosperitu a skvělé podmínky na tvůrčí práci.

Quod bonum, felix, faustum fortunatumque sit.

Promoční projev prof. PhDr. Jaroslava Pánka, DrSc.

promluva při udělení čestného doktorátu Univerzity Pardubice dne 18. ledna 2010

„Jsme všichni v Evropě na jedné lodi“ (Evropa na rozcestí mezi minulostí a budoucností)

Vaše Magnificence pane rektore,
spectabilis pane děkane Fakulty filozofické Univerzity Pardubice,
pane předsedo Akademie věd České republiky,
magnificence, spectabiles, honorabiles, dámy a pánové,
před několika měsíci se podařilo pod záštitou České komise pro UNESCO dokončit první stálou expozici věnovanou dějinám české vzdělanosti. S pořadatelským Pedagogickým muzeem J. A. Komenského v Praze na tomto díle spolupracovala vedle Akademie věd ČR především Univerzita Pardubice. Tato poměrně ještě mladá, ale o to dynamičtěji se rozvíjející univerzita, již vděčím za dnešní slavnostní chvíle, vyslala k účasti na společné prezentaci naší vzdělanosti nejlepší síly své Fakulty filozofické, počínaje bývalou paní děkankou a nyní děkanem a konče představitelkou svých úspěšných doktorandů. Expozice dostala příznačný název – *Odkaz*

J. A. Komenského. *Tradice a výzvy české vzdělanosti Evropě*. Nebylo to jen proto, že šlo o jednu z reprezentativních akcí k českému předsednictví v Evropské unii, ale především z toho důvodu, že se tvůrci expozice shodli na základním kritériu pro posuzování české vzdělanosti minulé, současné i budoucí – tímto měřítkem je důstojné místo českých zemí v Evropě a ve světě.

Také proto se nová formulace dějin české vzdělanosti soustředila na dominanty, které nás těsně spojují s evropskou kulturou, a zvláště na vrcholné výtvořky a projevy, které dokázaly oslovit celou Evropu, někdy i ostatní kontinenty. Od vstupu do evropského civilizačního okruhu prostřednictvím christianizace přes vrcholná období pražské univerzity a jedinečný rozmach českého pedagogického myšlení až po vznik technického a speciálního školství, úlohu studentstva v boji proti totalitním režimům a demokratizaci vzdělávání prostřednictvím nové sítě českých vysokých škol v nedávné době. Nad dvanácti zvolenými dominantami ční jedinečné dílo Jana Amose Komenského, patrně nejpronikavějšího génia, který kdy vzešel z českého a moravského prostředí. Jeho velikost nespočívá jen v rozhodujícím podílu na vytvoření moderní didaktiky a pedagogiky, ale také ve výjimečné schopnosti porozumět světu své doby, předvídat možnosti jeho vývoje v příštích staletích a předložit mu svou komplexní reformní představu. *Obecná porada o nápravě věcí lidských*, Komenského vrcholné dílo, je přístavem, do něhož se můžeme uchýlit, chceme-li v odstupě od hektické každodennosti přemýšlet o Evropě a o sobě, a zároveň zůstává nepřeborným zdrojem podnětů a obrazů, které pomáhají formulovat představy o Evropě i ve 21. století. „*Jsmo všichni v Evropě na jedné lodi, a díváme se na ostatní světadíl, jak se na svých lodích potácejí v oceánu lidských pohrom,*“ napsal Komenský, když mluvil o své i o naší době.

Komenského všenápravné dílo se stalo výzvou k přemýšlení, poznávání a odpovědnému konání v každé škole a v každém městě, v každé zemi i v celé Evropě; stalo se podnětem k vědomí, že žádný velký problém nelze trvaleji řešit bez dostatečného zřetele k širším mezinárodním souvislostem, ale také že žádné lidské řešení nemůže začít jinde než ve vědomí, svědomí a vzdělání jednotlivých myslících lidí. Právě proto, že to byli badatelé a učitelé Univerzity Pardubice, kteří obětavě přistoupili k prezentaci odkazu a výzev velkého českého humanisty, opožďují se předstoupit na půdě Univerzity Pardubice se skromnou úvahou o jedné z naléhavých výzev, které stojí před námi i před naším – evropským – kouskem světa. Jak se tedy cítíme my Evropané? Kdyby nebylo světové finanční krize a kdybychom si odmysleli více či méně oprávněné nářky nad politickými reprezentacemi, pak snad docela dobře. Sociologické výzkumy dokládají, že stále více Čechů i příslušníků jiných národů v nových zemích Evropské unie si zvyká na toto společenství a projevuje spokojenost s růstem životní úrovně. Dlouhodobý mír a poměrně blahobytný klid nás ukolébávají v přesvědčení, že nemá smysl zabývat se otázkami širšího dosahu, protože je beztak za nás zodpoví někdo jiný, možná i za hranicemi naší země. Pokud nás z tohoto poklidu vyruší teroristický útok, cítíme jen, že je to kdesi daleko; když nás někdo straší klimatickými změnami, můžeme si říci, že asi nastanou, ale ještě to dlouho potrvá; a jestliže někdo pohrozí důsledky předlužení, můžeme doufat, že my už se finančního zhroutení nedožijeme. Jak dlouho si budeme moci tento poklid dopřávat, ukáže čas.

Na evropské lodi se však ozývají i jiné postoje, které vycházejí z nově získávaných zkušeností. Uvědomují si to Pařížané, když jejich ulice vypalují přistěhovalci z předměstí, kteří odmítli přijmout francouzský způsob života a respektovat platné právo. Poznávají to Angličané, když v některých jejich městech navrhují imigranti zatím

lokální zavedení islámského práva. Všimají si toho Němci, když turecký premiér vyzve tamní tureckou menšinu, aby nepřijímala zvyklosti většinového německého obyvatelstva. Pociťují to Švýcaři, když se bouří proti pozvolné islamizaci symbolizované minarety, Nizozemci, šokovaní rituální vraždou režiséra van Gogha, či Dánové, udivení muslimským bojkotem v důsledku zveřejnění několika zdánlivě nicotných karikatur. A navíc se celý svět třese před masovými vraždami a projevy nenávisti, jež vycházejí z prostředí islámského fundamentalismu. Svět čeká na to, až se mlčící muslimská většina bude od těchto projevů důrazně distancovat, čeká a čeká...

Britský historik Niall Ferguson nedávno prohlásil, že politici blahosklonně přihlížejí k tomu, jak „*skoro po celé Evropě volně působí islamistické radikální skupiny, někde se dokonce nechávají vydržovat ze státních peněz. Teroristické skupiny se organizují víceméně na veřejnosti. Přistěhovalecké komunity slouží jako podhoubí terorismu... Nevím,*“ pokračuje Ferguson, „*co se ještě musí stát, aby se politická elita probudila a znemožnila islamistické operace ve svých zemích.*“ A Fergusonovo vysvětlení zní: je to důsledek politické korektnosti čili strachu přiznat si pravdu a cynismu, s nímž politici sbírají hlasy i těch voličů, kteří vítají toleranci vůči islámským fundamentalistům. „*Tohle je kriminální nedbalost našich politiků. A ohromný problém celé Evropy,*“ dodává se smyslem pro vyhocení tématu tento britský kritik.

Obavy z muslimů a z islamizace, ale hlavně strach z terorismu přizívají události, které se před očima Evropanů odvíjejí na ostatních kontinentech. Takové země jako Libanon či Kosovo se stávají laboratořemi, v nichž se procesy islamizace odehrávají takřka „v přímém přenosu“. Narůstající strach Evropanů už přináší první hysterické reakce. Nejnápadnější z nich je nedávné obnovení irského zákona o přísném postihu těch, kdo se rouhají. Pod trestní sankci byly v katolickém státě postaveny všechny projevy, které mohou vzbuzovat pohoršení věřících. Na jedné straně je to pokus o ochranu víry, na druhé straně nesplnitelná snaha zajistit ničím neproblematizované soužití vyznavačům různých náboženství. Avšak z povahy různých konfesí plyne, že leccos z toho, čemu jedni pevně věří, druzí odmítají, neboť je to v rozporu s jejich vírou. Nejde tedy jen o urážky jinověrců, ale také o kritické uvažování, ať již z hlediska konkrétního náboženství, či z pohledu agnostiků a ateistů. V důsledku znamená takový zákon vážný zásah proti svobodě kritického myšlení, na němž byla budována moderní Evropa.

Dnes už některé kritické reakce zaznívají také od nás. Sociolog Ivo Možný sice varuje před „*paranoickým počtem všeobecného ohrožení*“, ale zároveň charakterizuje naši civilizaci jako „*zlenivělou, požívačnou a rapidně degenerující*“. Filozof Erazim Kohák nabádá k zachování základních hodnot naší civilizace – svobody, spravedlnosti a solidarity, ale dodává, že pokud je evropská civilizace natolik okoralá, že nebude schopna hájit vlastní hodnoty, pak zanikne, ať již k nám budou přicházet muslimové, nebo ne. A konečně teolog, odstupující pražský arcibiskup Miloslav Vlk, přímo varuje před islamizací Evropy, která – pokud nevyužije poslední příležitosti – „*bude pykat za opuštění svých duchovních základů*“. Kardinál Vlk shledává slabost Evropy nejen v rychlém početném růstu muslimských přistěhovalců a v jejich vysoké porodnosti, ale také a především v jejich „*duchovní výzbroji*“ oproti bezbranné, ideově vyprázdněné Evropě. Tři uvedené příklady naznačují, jakým způsobem uznávané autority hodnotí naši nynější situaci. Jak jsme se však do této vážné situace dostali?

V uplynulých dvou tisíciletích prošla Evropa velmi složitým vývojem, který vedl v polovině 11. století k definitivnímu rozdělení na západní a východní křesťanský okruh a od 15. století – počínaje českou a později německou a švýcarskou reformací – k rozpadu západního křesťanstva do několika soupeřících proudů. Evropa zažila

prof. J. Pánek přebírá diplom dr.h.c. UPA

(zleva) hosté – náměstkyně primátora MUDr. Š. Fraňková, náměstek hejtmána R. Línek, předseda AV ČR prof. J. Drahoš, nám. MŠMT prof. V. Růžička, vedoucí SLChPL prof. Tichý

dlouhá období náboženských válek, které nakonec vedly k poznání, že mocenskými prostředky nelze nastolit konfesijní jednotu. Evropské národy si po trpkých zkušenostech postupně osvojily nesmírně důležité umění tolerance ve vlastních zemích i mezi sebou navzájem. Osvícenství 18. století a revoluce vycházející z jeho idejí podstatně oslabily vliv církvi na veřejný život, ale nepopřely křesťanské, přesněji řečeno křesťansko-židovsko-antické základy evropské civilizace. Otevřely cestu k sekularizaci a zároveň i ke snazšímu dorozumění mezi zeměmi, které v předchozích staletích vyrůstaly pod konkurenčními vlivy katolicismu, pravoslaví či různých forem protestantismu. Tato nová situace konečně přinesla plné zrovnoprávnění židovské menšiny, bez jejíhož intelektuálního vkladu si vůbec nelze představit kulturní a vědecký vzestup moderní Evropy. Ve 20. století, v jehož průběhu sekularizace výrazně pokročila, ale kdy se také projevila strašlivá podoba ideologické nenávisti a holocaustu, se stalo osudem Evropy soužití praktikujících a věřících křesťanů a židů s těmi, kdo sice náboženskou víru nevyznávají, ale přesto – vědomě či bezděky – na křesťanské a židovské kořeny navazují.

V posledních desetiletích 20. a na počátku 21. století si začali Evropané silně uvědomovat nový fenomén – mimořádně rychlý růst počtu cizinců přicházejících z jiných kontinentů. Byl to jev starý i nový zároveň. Cizinci, byť v menším počtu, byli v Evropě přítomni vždy, ani nemluví o tom, že etnogeneze dnes existujících evropských národů byla ve středověku významně ovlivněna posunem asijských etnik z východu na západ eurasijského prostoru. Bylo tu však i cosi převratného. Evropa, jež měla od 16. až do počátku 20. století obrovské populační přebytky a která byla schopna osídlit Ameriku a Austrálii, dokonce zakotvit i v Africe a Asii, tuto sílu ztratila a sama se stala předmětem hromadného přistěhovalectví. Dvě světové války zdecimovaly několik generací mladých fertálních Evropanů a dalekosáhlá proměna rodiny, spjatá se zavedením anti-koncepce, zpečetila fakt, že Evropa začíná vymírat. To vše přicházelo v době, kdy bylo zapotřebí pracovních sil k poválečné rekonstrukci a k nastartování německého hospodářského zázraku a kdy se rozpadaly staré koloniální říše. Migrace Turků, Alžířanů, Pákistánců a příslušníků jiných národů do západní Evropy začala měnit její etnickou, ale i náboženskou a s tím spjatou civilizační strukturu.

Zatímco příchod nových, podnikatelsky zdatných obyvatel z Dálného východu nevytvářel zvláštní obtíže, masové přistěhovalectví z muslimských zemí se projevilo jako vážný problém. Zapůsobila tu jak stará historická zátěž, tak i aktuálně probíhající vývoj. Dějiny středověké a novověké Evropy byly totiž poznamenány existenčním zá-

pasem mezi křesťanskou Evropou a jejími muslimskými sousedy. Od 8. do 15. století probíhalo válečné soupeření s Araby na jihu, od 14. do počátku 20. století s osmanskými Turky na jihovýchodě starého kontinentu. Po více než tisíc let se utvářel obraz úhlavního nepřítele na půdorysu muslimských výbojů do Evropy na jedné straně, a křížových výprav do Levanty a koloniálního panství v severní Africe a na Blízkém východě na straně druhé. Řeky prolité krve vytvořily na obou stranách stereotypy nepřátel na smrt.

Evropané až do druhé světové války zakládali své výsadní postavení na jednoznačné technologické a mocenské převaze. Následný rozpad koloniální soustavy uvedl ovšem islámský svět do pohybu. Jeho početně a teritoriálně nejvlivnější – arabská – složka pocítovala potřebu překonat dlouhodobou zaostalost za Evropou a v bipolárním světě druhé poloviny 20. století experimentovala se socialismem pod sovětskou patronací i s nacionalismem, který měl vést ke sjednocení (alespoň podstatné části) Arabů rozdělených do řady států Afriky a Asie. Oba projekty ztroskotaly a jako jediný skutečně využitelný integrační prvek se začalo osvědčovat náboženství. Zpolitizovaný islám (jakkoli oslabovaný vnitřními rozpory) se stal ideologií, která dodala muslimskému – nikoli jen arabskému – světu sebevědomí síly a ofenzivnosti více než miliardového společenství národů, sahajícího od Maroka po Indonésii. Znovu ožily dávné představy o tom, že „svět míru“ čili „svět islámu“ je předurčen k tomu, aby ovládl i další kontinenty, především Evropu. Islámská revoluce v Íránu, porážka sovětských vojsk v Afghánistánu a nakonec i úspěšné přenesení války na území USA propůjčily tomuto úsilí novou dynamiku a průraznost. Islám se znovu stal silným politickým – integračním i ofenzivním – činitelem.

Evropský vývoj se ubíral v téže době zcela opačným směrem. Náboženství už bylo odděleno od politické moci, stalo se převážně soukromou záležitostí věřících, evropská společnost prošla ve většině států sekularizací a snášenlivost vůči jinověrcům přerostla mnohde až k vzájemné lhostejnosti. Respektování lidských práv včetně svobody vyznání v zásadě vycházelo z představy, že náboženské spory patří minulosti a že stejnou míru apolitické tolerance budou vykazovat stoupenci všech náboženství. I když tohoto cíle nebylo dosaženo beze zbytku ani v celé Evropě, teprve radikální politizace islámu tuto koncepci rozvrátila. Sekularizované křesťanství se v novém světle začalo jevit jako slabé a bezbranné, a přesycená evropská společnost, která položila jednostranný důraz na zajištění svého blahobytu, se možné konfrontace zalekla.

Nejen odlišný přístup k náboženství a jeho politizaci, ale i způsob politického myšlení Evropy oslabovaly. Reálná politika mocenských

zájmů byla totiž ovlivňována „politickou korektností“, snahou skutečně nebo alespoň verbálně otupit problémy ve vztazích mezi lidmi, sociálními skupinami a národy. Evropa a Severní Amerika musely ve druhé polovině 20. století projít očistcem politické korektnosti jako karanténou po již ukončeném období evropské převahy nad ostatním světem. Vždyť Evropa v minulosti přinesla ostatnímu světu kromě mnohostranné modernizace také těžká břemena v podobě kolonialismu a rasismu, nacismu a komunismu se všemi jejich válečnými a genocidními důsledky. Sebebrskačskou lázní politické korektnosti se Evropa časem dokázala zbavit přezíravosti vůči ostatním kontinentům a opustila nehumánní představu o nadřazenosti bílé rasy. Mezitím ovšem proběhly bouřlivé proměny světa. Mocenská převaha se přesunula přes Ameriku do Pacifické oblasti; Evropa se stala cílem milionů přistěhovalců z Asie a Afriky; Evropané a dědictví evropské kultury byli postupně vytěsňováni z řady bývalých kolonií. Otřesená a slábnoucí Evropa musí hledat záchranu v co nejširší integraci. Karanténa, kterou si „bílá“ část lidstva uložila, splnila svůj účel, ale na počátku 21. století se zjevně přežila a stala se překážkou realistického posuzování mezilidských a mezinárodních vztahů.

Zdá se, že Evropa stojí dnes na rozcestí. Málo jí pomůže, budou-li jednostranně snášeny pouze doklady o jejím úpadku. Jistě, je třeba o nich mluvit a věcně je analyzovat. Pokud však nechceme přistoupit na odevzdaný fatalismus a nemíjíme se oddat beznaději, pak je nutno hledat i pozitivní východiska. Základní otázkou je, zda evropskou křesťansko-židovsko-antickou civilizaci pokládáme za hodnotu, která si zaslouží přežít, a zda je tu svobodná vůle něco za tímto cílem učinit. Pokud usoudíme, že tato civilizace je naším domovem a že svůj domov má každý člověk a každá společnost právo chránit před zánikem či pohlcením, měli bychom si stanovit, které jsou podstatné rysy tohoto domova v porovnání s ostatními civilizacemi světa.

Měli bychom najít takové znaky, které budou odpovídat obecné humanitě a nebudou v rozporu s existenčními zájmy Evropanů. Je třeba to učinit včas už proto, aby se této tematiky důrazněji než dosud nechopili domácí fundamentalisté a nezačali Evropu „hájit“ pod zruďnými hesly neonacismu či jiných šovinistických ideologií. Myslím, že hned na počátku je třeba odmítnout rasové pojetí Evropy, neboť stejně dobrými dědici evropské civilizace mohou být lidé bílí, černí či žlutí. Na druhé straně by se však předmětem diskuse měly stát základní konfrontační body evropské a islámské civilizace – pojetí svobody, úcty k životu a k pluralitě jeho projevů, rovnoprávnost žen a další. Zvláštní váhu má otázka práva. Jakkoli nejsme dnes spokojeni s jeho výkonem, jeho základní rys, totiž teritorialitu, bychom měli rozhodně bránit. Je to výsledek tisíciletého evropského vývoje, který přinesl principiální rovnost občanů před zákonem. Prosazení islámského práva, byť zpočátku jen lokální, by znovu zavedlo dávno překonanou personalitu práva a celý systém evropského uspořádání by rozvrátilo. To by byl skutečně první krok k zániku dosavadní Evropy a počátek její islamizace.

Evropa by se měla ve svých základních dokumentech přihlásit ke svému duchovnímu dědictví. Pokud jde o peníze, Evropa se neostýchá to učinit – na bankovkách Evropské měnové unie nechybí symbolické prvky románské baziliky či gotické katedrály. Jakmile však jde o formulaci ústavy, utápí se nekonečné jednání v tisíce dílčích norem, jen aby nebylo nutné formulovat podstatu a kořeny, z nichž vyrostla Evropská unie. Místo jasné deklarace, kdo jsme, odkud přicházíme a kam chceme v pestrém a mnohotvárném světě směřovat, sdílíme zatím bezbarvé, bezpříznakové evropské občanství. Tato programová neurčitost už narazila na odpor v zemích, jejichž obyvatelé – nebo alespoň jejich intelektuální elity – mají vyhrané-

nou představu o své národní, náboženské a tím i civilizační zakotvenosti. Diskuse o vztahu křesťanství a evropanství, probíhající v sousedním Polsku, to jednoznačně dokládají.

To vše jsou na první pohled témata pro vrcholné politiky. Ve skutečnosti ovšem jejich řešení či opomenutí dopadne na každého z nás a zvláště na generace našich žáků a potomků. Máme tedy mlčet jen proto, že nedisponujeme výkonnou a legislativní mocí a že u nás není zakotven institut referenda? Před téměř čtyřmi staletími to byl J. A. Komenský, kdo zastupoval poražené a vyhnané, a pokud mu někdy naslouchali mocní, pak především proto, že v něm viděli úspěšného školmistra či nenapravitelného snílka. Komenský se přesto nevzdával a myslel za horizont vlastního života, neboť věřil, že současné konflikty dokáže svět překonat a jednou se může stát lepším místem pro život. Neodmítejme malověrně tuto inspiraci a uvažujme, co lze dělat v malé zemi, již se víc než kdykoli dříve dokořán otevřel evropský komunikační prostor. Vyjděme od výuky a výchovy lidských bytostí, od činnosti, která je důstojným posláním všech typů škol, ale při níž největší tvůrčí prostor mají univerzity, neboť učí nejen své žáky, ale i příští učitele a budoucí politiky.

Co je tedy v našich možnostech? Pokud bychom se chtěli inspirovat Komenského přesvědčením, že cesta k nápravě vede přes vzdělávání a kultivaci ducha, pak se nabízí několik vzájemně se doplňujících možností. Žádná z nich není jednoduchá a každá klade nároky na dlouhodobou vytrvalost. Jejich podstatnou výhodou je to, že jsou alespoň zčásti, zejména v počátcích, zvládnutelné ve vysokoskolském a akademickém prostředí. Tedy:

- (1) *Učíme téma evropské civilizace jedním ze závažných předmětů na vysokých a postupně i na středních a základních školách. Poskytněme nastupujícím pokolením vzdělávání v tomto směru, diskutujme s nimi o tom, co pro nás tato civilizace znamená, do jaké míry nám na ní záleží a zda máme vůli ji zachovat. Učme je toleranci a porozumění vůči jiným civilizacím, ale pěstujme jejich sebevědomí k obraně dědictví, které nám zanechaly desítky minulých pokolení.*
- (2) *Rozvíjíme o tomto tématu diskusi na celospolečenské úrovni; zbavme se tabuizace závažných otázek a strachu z přemýšlení o budoucnosti; postavme téma civilizace na úroveň srovnatelnou s tématy ekologickými. Pokusme se přenést tato témata do ideově vyprázdněného politického prostoru a nabídněme je prozíravějším politickým stranám. Můžeme při tom využít konceptu „vůdčí kultury“, nabízejícího kritéria pro trvalé a pokojné začlenění menšin do většinové společnosti při jasném stanovení podmínek, jakými jsou zejména osvojení si většinového jazyka jako základního komunikačního nástroje, zvládnutí nezbytných znalostí nového prostředí, respektování platného práva a dalších civilizačních norem.*
- (3) *V mezinárodních diskusích se snažme vyjádřit české stanovisko jako příspěvek země, která má za sebou zcela výjimečné zkušenosti, neboť se už 600 let potýká s problémem soužití různých věr, a která – ať již v dobrém či zlém – pokročila tak daleko v sekularizaci veřejného i soukromého života.*
- (4) *Snažme se formulovat jasná, ale poučená stanoviska k přistěhovalectví do otevřeného schengenského prostoru a k jeho regulaci, k otázkám asimilace, integrace a multikulturalismu, tedy ke konceptům, s nimiž již jsou určité zkušenosti, které však čekají na nezávislé vědecké zhodnocení. V univerzitním a akademickém prostředí máme možnost – na rozdíl od nezávazných a naprosto neinformovaných prohlášení některých politiků – vést vážnou diskusi o tom, které cesty do budoucnosti jsou schůdné a které příliš riskantní; zda a v jaké podobě si přejeme rozšíření*

Evropské unie na východ a jihovýchod, či jaké důsledky by mělo přijetí Turecka, v němž se znovu probouzí programový islamismus, za perspektivně nejlidnatější stát Evropské unie.

- (5) *Navážme na dobré zkušenosti s výchovou zahraničních studentů a uplatněme je v co největším rozsahu s důrazem na ty země, v nichž je vůle sdílet s námi evropské hodnoty.* Někteří z takových absolventů u nás zůstanou a obohatí český genofond, jiní se vrátí a většinou po celý život zůstanou věrnými přáteli a podporovateli společných myšlenek, které si osvojili v době studií. Uprostřed krize se takový návrh může jevit jako nesplnitelný, ale mějme na paměti, že tu nejde o program na rok či dva, nýbrž na celá desetiletí!

Dovolte mi slovo závěrem: Víím, jak je nepopulární mluvit o nových povinnostech a nákladech v době, kdy máme už dosavadních sta-

rostí nad hlavu a kdy cítíme stálý nedostatek financí. Jsem však přesvědčen, že před námi stojí a narůstají vážné problémy, jejichž zvládnutí si vyžaduje pevnou vůli a dlouhodobé intelektuální úsilí. Perspektiva je stále ještě otevřená, ale neměli bychom spoléhat na to, že tomu tak bude i za deset, dvacet či padesát let. Není příliš daleká doba, kdy by i pro evropskou loď v oceánu lidských pohrom mohlo být pozdě. Mysleme tedy na dědictví evropské kultury a na civilizaci, v níž chceme žít a pro níž chceme vychovat své žáky i své potomky. *Ještě je čas!*

Magnificence, spectabiles, honorabiles, dámy a pánové, děkuji vám, že jste mi dovolili promluvit o starostech, které mě tíží při toulkách časem a prostorem, a vám, pane rektore a pane děkane, vyjadřuji hlubokou vděčnost, že jste mě vyslechli při této – pro mne tak vzácné – příležitosti.

Promoční projev prof. Ing. Jaroslava Šestáka, DrSc.

promluva při udělení čestného doktorátu Univerzity Pardubice dne 18. ledna 2010

Excellence, magnificence, spectabiles, honorabiles, cives academici, ladies and gentleman, Damen und Herren, dámy a pánové, vážení hosté, kolegové.

Člověk vyrůstal jak v hlubokém respektu, tak i v opojném okouzlení přírodou a jejímu tajuplnému obsahu se snažil porozumět. Právě dar poznávání je nedocenitelný výdobytek lidstva a stal se i součástí vyspělosti civilizace. Jednou z účelností lidského hledání je i statut badatelství, které pátrá po pravidelnostech přírodních vztahů. Dar hodnotového poznávání dnes reprezentuje oblast vědy, kterou nikdo nevynalezl a která se vyvinula v průběhu staletí. Mnoho filosofů i politiků se snaží najít vysvětlení podstaty vědy a jejího fungování, které by bylo aplikovatelné v jakémkoliv myslitelném světě. Nic takového neexistuje, je zde jen touha po poznání a dychtivost, která je obsažena v kterékoliv lidské činnosti. Věda je jak úděl, tak poslání, vědec nesmí ztratit jak svoji odvahu bádát, tak svoji fantazii zobrazovat. Stejně tak badatel nesmí pozbyť svého okouzlení přírodou, ať se jedná o klasika, který prohlubuje soudobé znalosti, nebo rebelu či buřiče, který nastoluje názory nové a často protichůdné. Právě osobní názor musí být ve vědě respektován, protože může sehrát rozhodující roli v dalším rozvoji civilizace. Vědecké objevy nemůžeme předjímat, protože pak by to už nebyly objevy, a ani je nemůžeme dopředu naplánovat nebo dokonce nadiktovat tak, aby byly ihned prakticky použitelné. Můžeme jen věřit, že věda a lidstvo tyto znalosti ve svém vývoji jednou účelně upotřebí. Věda je svébytnou součástí kultury společnosti, je výdobytkem vzdělanosti a můžeme si připomenout, že již Louis Pasteur kdysi zdůraznil: „Neexistuje žádná aplikovaná věda, ale pouze aplikace vědy jako takové.“

Struktura jak společenského, tak fyzikálního světa zpodobňuje tendenci přírody narušovat symetrii, a to jak v prostoru, tak v čase, čímž se mění nestabilní volnost „potenciality“ ve stabilní stav skutečné „reality“. Důležitou roli při popisu realit sehráli rebelové vědy. Např. Jan Amos Komenský, známý jako učitel národů, je chápán jako klasik, který zdůrazňoval hlediska sjednocování v průběhu procesu vzdělávání. Na druhé straně je dobré si uvědomit, že byl i vědeckým buřičem, který napsal v roce 1659 knihu „Disquisitiones de Caloris et Frigoris Natura“, ve které uvádí nové aspekty pohledu na tehdy mystický oheň a jeho poznávání: „Abychom účinky tepla a zimy spatřili světle, sluší se vzít předmět viditelný, i sluší se

prošetřovati změn jeho, když se ohřeje a zase když se ochladí, by se očitě ukázalo, co teplo a zima dělají smyslům pochopitelné.“ Zavedl také označení „kalorik“, čímž zjevně položil prazáklad termínu kalorimetrie. Dlouho se spekulovalo, co zabraňuje, aby se částice hmoty neshlukly v důsledku gravitačních sil do jednoho celku, a tak se použila právě vize kalorika, dnes bychom řekli „teplíku“, jakési zvláštní složky, obdobné kapalině, která obaluje a tak odděluje veškeré částice a která se přelévá z místa na místo podle potřeb teploty. Od té doby nauka o teple významně pokročila, ale kalorimetrický popis matematiky tepelných toků zůstal platný dodnes.

V roce 1824 francouzský buřič Sadi Carnot použil pro popis kalorika princip potenciálu analogického proudu vody tekoucí z vyšší hladiny do nižší a dal tak základ pro charakterizaci parního stroje, kde práce je definována na makroskopické úrovni pohybem pístu ve válci. Obdobná definice práce na mikroskopické úrovni všech molekul však chybí, protože by nám vlastně vymazala z popisu zobecněné nauky o teple osobitý pojem tepla jako takového, což se stalo jistým osudem soudobé termodynamiky. Skutkově zde došlo k propojení starověkých živlů ohně, vody a vzduchu, spolu se čtvrtým organizovaným živlem zemí, v celistvý mechanismus, který v řecké ideologii je propojen ucelující „formou“, v dnešní terminologii informací. Maximální účinnost takového tepelného stroje je úměrná jen rozdílu pra-

covních teplot bez ohledu na použité medium a za dosažení její maximální hodnoty zaplatíme extrémní pomalostí (tzv. reverzibilitou). Protože v běžném životě nemáme čas, musíme uhradit zvýšenou rychlost sníženou účinností, a stejně tak za práci platíme energií a časem, protože ve světě přírody nic není zadarmo. Navíc nepomůže nám jen úprava provozních podmínek, ale musíme vynaložit chytrost, tj. informaci nezbytnou při vylepšování konstrukce stroje. Funkci tepelného stroje lze zdůvodnit různou hodnotou či kvalitou tepla vztaženou k okamžité pracovní teplotě. Užitečnou práci tak můžeme získat jen tehdy, když pracujeme při dvou různých hodnotách tepla spolu s dvojitou vnitřní uspořádaností pracovního systému. Můžeme si představit, že teplota vyjadřuje jakousi toleranci systému vzhledem k jeho neuspořádanosti, což nám umožňuje uplatnění nebo lépe – zpodobnění zákonů termodynamiky i do společenských věd, kde ale není stav společnosti determinován standardním minimem fyzikální energie, ale naopak pocitem maximální spokojenosti. Srovnatelný společenský stroj musí být realizován analogicky, a to opět v různých podmínkách tolerance a uspořádání daných např. ekonomikou různých zemí. Teplotně-ekonomický cyklus tak může ve svém průběhu vytvořit teplotní práci formou obecného zisku, např. penězi nebo jinými užitnými hodnotami. Jinými slovy – prospěšnou práci tak představují finanční prostředky, získané z výroby na neuspořádaném (levném) trhu a z jejich prodeje na trhu uspořádanějším a bohatším. Obvyklá nerovnováha (ireversibilita) způsobená transportními nesnáze při překonávání hranic vede zdánlivě k tomu, že bohatí se stávají bohatšími, což je analogie Oswaldova zrání, kde na úkor malých částic rostou velké potřebou zmenšit poměr povrchu k objemu. Na druhé straně to může vést k vytváření nových prostředků a k nasměrování k nepředvídatelnému stavu vyrovnávání. Otázkou ale zůstává definice zisku a ztrát nejen z ekonomického, ale i ze sociologického hlediska, protože tato situace má nádivkem i lidský rozměr, což je náš obecný prospěch. Zisk jako prosté hromadění majetku může ale znamenat stagnaci systému částic, kdy už nevznikají nová rozhraní, myšlenky ani nápady, chudí nemají z čeho dávat, nepodporuje se věda, a zbohatlá elita má zájem jen o své bohatství. Tak se civilizace světa částic opět dostává ke svým prvotním otázkám prostého přežití, a to i v období nepoměrného zbohatnutí, což může iniciovat krizi hodnot a ztrátu pocitu odpovědnosti. V přírodě se setkáváme s pojmem tolerance v obecné rovině, což je charakteristické zejména u elementárních částic, kde elektrony jako zástupci fermionů jsou netolerantní a na své úrovni nesou konkurenci, zatímco bosony (neutrony) jsou tolerantní a snesou se i ve společnosti ostatních. Naskýtá se otázka, jak je to s bohatstvím, duchovní symbiózou a tolerancí u lidí? Jak už jsem se zmínil, je tep-

lo hodnotově zastoupeno sociologickým pojmem seberealizace, případně ekonomickou zámožností, stejně tak je soudržná energie molekul nahraditelná materiální tradicí nebo ziskem, vazebná energie pak náklonností nebo investicí a odpuzující energie je zaměnitelná nedůvěrou nebo výdajem. Postupujeme-li od minimální tolerance v částicovém uspořádání pevných látek přes kapalinu až k maximální toleranci chaosu molekul ve stavu plynném, můžeme definovat obdobné stavy společností, tj. od hierarchie přes demokracii až k anarchii. Naše lidské zákony platí (nebo by alespoň měly platit) pro všechny částice-lidi bez rozdílu. Tento druh symetrie můžeme chápat jako vlastnost žádanou v moderní fyzice, kdy jednu částici zaměníme za druhou, aniž by se cokoliv stalo. Tato symetrie ale nezaručuje, že životní podmínky všech lidí jsou stejné, protože někdo je chudší a jiný bohatší. Navíc lidé nezačínají se stejnými výchozími vlastnostmi a možnostmi, jejich vývoj je narušen širokou možností životních rozhodnutí, a tak případná počáteční symetrie je spontánně narušena, což je princip, který určuje i základy modelu elementárních částic ve fyzice. Při spontánním narušení symetrie vystupuje rozhodující veličina fiktivního pole, jehož nositelem jsou zatím imaginární částice (Higgsovy bosony), které zprostředkovávají silové působení (např. hmotnost částic). Je otázkou, zdali se tyto částice kdy podaří na nových super-urychlovačích vůbec nalézt a jejich funkci potvrdit. Můžeme se domnívat, zda neexistuje lidský protějšek, jakési „mentiony“, které by mohly zprostředkovat existenci mentálního pole nebo nezištný úzus morálního chování. V teorii částicové fyziky vyplývá, že se příroda chová spíše hierarchicky než demokraticky, že vykazuje obrovské rozdíly v numerických hodnotách konstant, interakcí a hmotností. Ale takový je náš svět přírody a člověk je jeho součástí i produktem, který nechtěně sdílí řadu těchto přírodních atributů. Možná, že právě architektura asymetrií je zkonstruována tak, aby mohla hostit člověka, a že mozek člověka je uzpůsoben k tomu, aby mohl pochopit složitosti přírody a snad jednou pochopit i sám sebe. Nechme vědu, aby rozsoudila, co je co, nechme vědu, aby se vyvíjela bez ekonomického útlaku, uchraňme vědu jejímu kulturnímu poslání a zachovejme vědu našim potomkům.

Přeji akademické půdě univerzity, aby i nadále dodržovala oddanost svému svobodnému poslání, respektovala akademickou svobodu slova i ducha, tolerovala klasiky i buřiče a nezapomínala na své otce, kteří slovnou univerzitu zbudovali, mezi mnoha jmény dovoluji mi zmínit zesnulého profesora Zdeňka Šolce, který mně umožnil zde přednášet, i když jsem to měl zapovězené. Nakonec prosím přijměte hluboké díky za výjimečnou poctu, které se mi od pardubické univerzity a její chemicko-technologické fakulty dostalo.

prof. J. Šesták přebírá diplom dr.h.c. UPa

(zleva) hosté – rektori VVŠ V. Konopa, J. Hron, L. Dvořák, J. Průša, J. Dvořák

Vzpomínka na docenta Jaroslava Jandu

„A za vše, za vše dík.
Za lásku, jaká byla,
za život, jaký byl...“

Po krátké a těžké nemoci nás nenadále opustil v sobotu dne 13. února 2010 ve věku nedožitých 69 let

docent Ing. Jaroslav Janda, CSc.

Při posledním rozloučení ve smuteční síni městského krematoria v České Třebové v pátek 19. února 2010 ve 12 hodin se za všechny přítomné i nepřítomné kolegy a přátele se zesnulým docentem Jandou rozloučil rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. slovy:

„Vážená paní Jandová, vážení členové truchlicí rodiny, vážení účastníci smutečního obřadu.

Sešli jsme se na tomto pietním místě, abychom se všichni společně rozloučili s naším dlouholetým kolegou doc. Ing. Jaroslavem Jandou, CSc. Docent Janda se narodil v roce 1941. Vysokou školu Dopravní studoval v Praze a Žilině. Promoval na Fakultě strojní a elektrotechnické v roce 1963. Po odborné praxi ve Vagónce Studénka nastoupil zpět na Vysokou školu dopravy a spojů v Žilině, a to na katedru kolejových vozidel, motorů a zdvihadel. Docentem se stal v roce 1990, kdy se úspěšně habilitoval před vědeckou radou Fakulty strojní a elektrotechnické, a to v oboru Stavba dopravních strojů a zařízení.

Docent Janda byl v roce 1993 jedním ze skladatelů Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice. Za svého působení na katedře dopravních prostředků se staral mimo jiné o budování a rozvoj oddělení kolejových vozidel, a to zejména ve spojení s pracovištěm fakulty v České Třebové. V poslední době jako vedoucí katedry mechaniky, materiálů a částí strojů měl významný podíl na rozvoji této katedry a tím i celé dopravní fakulty. V prvním období existence fakulty zastával pan doc. Janda významnou funkci ve vedení fakulty – byl proděkanem pro pedagogické záležitosti. Docent Janda rovněž významně přispěl k rozvoji celé Univerzity Pardubice, tři funkční období v letech 1997 až 2006 působil v pozici prorektora pro vzdělávání.

Docent Janda byl velmi oblíbeným učitelem, jeho odbornost byla zaměřena hlavně na konstrukci kolejových vozidel, jejich brzdové systémy a také části strojů, které přednášel s přehledem a velkou erudicí. Pro svoji upřímnost, kolegiální a klidnou povahu byl velmi oblíben u svých kolegů i u studentů. Byl rovněž znám jako člověk s širokým rozhledem a nadhledem. Například jeho znalosti literatury a umění byly hodny obdivu. Byl vždy skromným a vstřícným člověkem, který byl připraven kdykoliv pomoci druhému v nesnázích.

Jaroslav Janda byl celých devět let svého prorektorského působení mým velmi blízkým spolupracovníkem a kolegou, kterého jsem potkával každý den, a měl jsem proto příležitost ho poznat velmi zblízka. Stali jsme se dobrými přáteli a já si ho velmi vážil. Takové přátelství samozřejmě neskončilo jeho návratem na fakultu. Jeho laskavý pohled mi bude velmi chybět.

V docentu Jandovi ztrácíme nejen erudovaného odborníka, ale osobnost s laskavým přístupem ke studentům a každému z nás. Vystupoval vždy s určitou noblesou, neztrácel humor, svým přátelským úsměvem dodával sílu ostatním a dokázal tak prožít ne jeden nelehký den. Vážený pane docente, milý Jaroslave, děkujeme za všechno, co jsi pro naši alma mater udělal. Výsledky Tvoji práce tu zůstávají pro další generace studentů a pracovníků Univerzity Pardubice.

Čest Tvé památce.“

Premiér – statistik a naše univerzita

Všechny vědecké konference, ať již se konají doma, nebo v cizině, jsou příležitostí, aby se na ně sjížděli lidé nejrůznějšího naturelu. Pracovníci naší univerzity se proto na nich někdy potkávají až s mediálními celebritami. Jindy zase s tichými lidmi, kteří se nijak neholdbají svým odborným věhlasem. Jenom nevyzpytatelný osud přítom ví, že i ti mají leckdy před sebou vpravdě hvězdné chvíle. Právě mezi navenek nenápadné osobnosti se po dlouhá léta řadil ředitel Českého statistického úřadu. Z titulu své funkce sice Ing. Jan Fischer, CSc. od dubna roku 2003 na konference příliš nejezdil, zato mu přibýlo jiných povinností. Občas se mu tak v rukou ocitly též prachobyčejné nůžky. Co jiného s nimi měl udělat, než přestříhnout pásku a uvést do chodu třeba nějakou novou budovu.

Zrovna to ho čekalo 24. listopadu 2005 v Pardubicích. Zrekonstruovaná budova Českého statistického úřadu se sice k žádným architektonickým skvostům neřadila, přesto se na její další léta pozvedly číše již před desátou hodinou dopolední. Podle mínění některých z přítomných tím sice došlo k porušení etikety, ale kdo by čekal, až odbije deset a jejím pravidlům se tak učiní zadost. Po pravdě řečeno, příliš se toho ani nevypilo. Dokonce bylo tak krátce po snídani, že na stolech zůstalo i drobné pohoštění, připravené

studenty Labské hotelové školy. Ještě než se však hosté z novotou zářící budovy rozjeli nebo rozešli, tak se slavnostně hovořilo.

Jako první vystoupila nejvyšší místní statistička – ředitelka tehdejší Krajské reprezentace Českého statistického úřadu v Pardubicích Ing. Veronika Tichá. Pro zástupce naší univerzity bylo nadmíru příjemné, když mimo jiné zmínila dobrou spolupráci se zdejšími fakultami. Právě i toto její konstatování zaujalo Jana Fischera. Vzájemnou vstřícnost „statistiky“ a univerzity označil za něco, co není všude obvyklé. Přitom jistě věděl, o čem hovoří, protože tehdy neměl nijak velký odstup od doby, co byl vedoucím výzkumných pracovišť Fakulty informatiky a statistiky pražské VŠE.

Své dobré mínění o zdejší univerzitě si Ing. Jan Fischer, CSc. potvrdil během její letošní lednové návštěvy. Svědčí o tom jeho vyjádření na navazující tiskové konferenci. Tím spíše je třeba, aby se podařilo naplnit všechny záměry, které na ní zazněly. Nesporně by tak vzrostl kredit pardubického vysokého školství. To by umožnilo, aby k nám ze Strakovy akademie s jistým respektem zajížděli i nástupci Jana Fischera.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES

univerzita

- Inaugurace rektora Univerzity Pardubice profesora Miroslava Ludwiga 1

- Inaugurační projev rektora 3
- Premiér Jan Fischer navštívil univerzitu 6

- Dva čestné doktoráty univerzity významným osobnostem české vědy 7

fakulty

- Děkan Dopravní fakulty Jana Pernera vstupuje do druhého funkčního období 8
- Dny otevřených dveří na fakultách 9
- Účast na Veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus 2010 v Praze 10

- Fakulta elektrotechniky a informatiky otevřela nové učebny a laboratoře 11

- Elektroanalytická skupina v novém působišti aneb Ohlédnutí za rokem 2009 a velkým stěhováním 12
- Den GIS 2009 na Fakultě ekonomicko-správní 13
- Přednáška o vesmíru na univerzitě 14

konference a semináře

- Patnácté kolokvium na Dopravní fakultě Jana Pernera 14
- V. mezinárodní kongres germanistů v Seville 15
- Profesorka Janáčková hostem kolokvia na Fakultě filozofické 16
- Studentská konference oboru Humanitní studia 17
- 10. ročník „Školy hmotnostní spektrometrie“ 17

studenti

- Pardubický kraj zná svého krále chemie 18
- Rychle a zběsile 19

kultura

- 61. výstava v Galerii Univerzity Pardubice ANDREA TACHEZYOVÁ – KNIHY, TISKY, KRESBY 19

- Studentské plesy opět tři... 21

sport

- Sportovní klání zahraničních studentů 22
- Mikulášský maratón v aerobiku 22

- Novoroční sportování na univerzitě 23
- PARDUBICE OPEN – nohejbalový turnaj v tělocvičně naší univerzity 23

osobnosti

- Projev prof. Ing. Jiřího Málka, DrSc. rektora Univerzity Pardubice 2006 – 2010 24
- Promoční projev dr.h.c. prof. PhDr. Jaroslava Pánka, DrSc. 25
- Promoční projev dr.h.c. prof. Ing. Jaroslava Šestáka, DrSc. 29
- Vzpomínka na docenta Jaroslava Jandu 31
- Premiér – statistik a naše univerzita 31

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, telefon: 466 036 555, fax: 466 036 361, e-mail: promotion@upce.cz.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.uni-pardubice.cz>. Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: doc. Dr. Ing. Libor Beneš, Ing. Ivo Holava, PhDr. Miloš Charbuský, CSc., doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá. Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum – Adrian Zeiner, Lukáš Báčor a archiv pořadatelů akcí. Grafická úprava a sazba: Informační centrum – Ing. Alena Komárková.

Tisk: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice – březen 2010 – náklad 1 600 ks